

Jaarverslag 2024

Cliëntenraad Sociaal Domein

EINDHOVEN

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Doelstelling	4
3. Samenstelling	4
4. Werkwijze en samenstelling werkgroepen.....	4
5. Besproken onderwerpen en uitgebrachte adviezen.....	5
6. Deskundigheidsbevordering	5
7. Werkbezoeken	6
8. Evaluatie	7
9. Werkplan 2025	9
10. Nawoord	11

Bijlagen

1. Rooster van aan- en aftreden leden CRSD.....	12
2. Advies over masterplan mobiliteit	13
3. Advies over herijking minimabeleid	17
4. Advies over lokale educatieve agenda	22
5. Advies over lokale inclusieagenda	24
6. Advies over Welkom in Eindhoven	30
7. Advies over digitale parkeerkaart	32
8. Advies over ICT voor de CRSD	43
9. Advies over ijsvrijhouden van blinde geleide banen	45
10. Advies over koers sociaal 040	47
11. Advies over herijking debiteurenbeleid	51
12. Advies over dierenartskosten voor de minima	53
13. Advies over respons meedoenbijdrage	55
14. Advies over vrijwilligersbeleid	57
15. Advies over Samenwonen op proef	61
16. Advies over Vereenvoudiging sociaal domein.....	62

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2024 van de Cliëntenraad Sociaal Domein (CRSD) van de gemeente Eindhoven. We blikken hierbij terug op het jaar 2024 en kijken tevens vooruit naar de belangrijkste thema's voor de komende periode.

Als wij de 15 schriftelijke adviezen van het afgelopen jaar overzien dan zijn wij trots op de hoeveelheid werk die wij gezamenlijk gedaan hebben. Dit is ons gelukt terwijl we gedurende het jaar een aantal leden nog het moest inwerken, er lange tijd problemen waren met computers/ICT/Teams en de ambtelijke ondersteuning de eerste 9 maanden van het jaar ontbrak.

Het uitblijven van adequate vervanging door de gemeente was een grote teleurstelling voor ons. Het gevolg was dat de communicatie met de ambtelijke organisatie deels kwam stil te liggen met als resultaat: geen reactie kwam op onze adviezen! Meerdere reminders, brieven en gesprekken met het MT leidden ertoe dat uiteindelijk in het eerste kwartaal van 2024 de reacties op onze adviezen uit 2023 werden aangeleverd. Het aanstellen van een nieuwe secretaris bleef echter nog steeds uit. Het duurde tot juni 2024 tot er een nieuwe secretaris was, die vervolgens binnen een maand alweer afscheid nam. In oktober 2024 kregen we een nieuwe secretaris die gelukkig voortvarend te werk ging.

Helaas moesten wij ook afscheid namen van een van onze leden. Op 1 december 2024 overleed na een kort ziekbed Ad den Hartog op 76- jarige leeftijd. Hij was de nestor van onze raad. Hij was vanaf de oprichting van de cliëntenraad een zeer actief en markant lid. Hij was daarnaast onder meer actief op het terrein van voorzieningen voor mensen met een verstandelijke beperking. Wij zullen hem als persoon en om zijn inbreng missen.

Tot slot, inhoudelijk was er ruim genoeg werk aan de winkel en aan motivatie bij leden van de cliëntenraad ontbrak het zeker niet, maar door slechte service van de gemeente Eindhoven werd onze inzet deels teniet gedaan; computerproblemen, ontbreken ambtelijk secretaris en geen reactie op adviezen. Dit kwam ook de sfeer niet ten goede.

Met de inzet van een tijdelijke coach en een nieuwe secretaris vanaf oktober hebben we weer hoop gekregen dat we op een prettige wijze voortvarend verder kunnen. Helaas heeft zij ten tijde van het verschijnen van dit jaarverslag de gemeente verlaten, maar er is nu wel direct een opvolger benoemd.

De Cliëntenraad Sociaal Domein

© CRSD Eindhoven, februari 2025

Leden van de cliëntenraad zijn Hans Schalkwijk, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartan, Thijs Arnts, Simon de Waal, Richard Witvoet, Sabine Gijzen, Angela van de Moosdijk, Etiën Lasut en Willy Boets-Hollander

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech (06 2000 4451) en ambtelijk secretaris is Annemiek Schulten

Cliëntenraad Sociaal Domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crsd@eindhoven.nl

Doelstelling

De CRSD adviseert het gemeentebestuur, gevraagd en ongevraagd, over het beleid in het sociaal domein van Eindhoven. De cliëntenraad adviseert vanuit het cliëntperspectief over visie, beleid en uitvoering ten aanzien van het brede sociaal domein, dus ook de beleidsterreinen gezondheid, arbeid, onderwijs en wonen.

Samenstelling

De cliëntenraad moet, conform de Nadere Regeling Sociaal Domein van de gemeente Eindhoven, bestaan uit minimaal 12 en maximaal 15 leden. Alle leden moeten woonachtig zijn in Eindhoven en minimaal 80% van de leden moet ervaringsdeskundige zijn als het gaat om het gebruik maken van sociale voorzieningen in Eindhoven. De benoemings- en ontslagprocedure is geregeld in het Huishoudelijk Reglement van de cliëntenraad.

Op 1 januari 2024 bestond de cliëntenraad uit de volgende 15 personen: Ad den Hartog, Sito Panchoe, Hans Schalkwijk, Erik de Ridder, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartén, Thijs Arnts, Jack Janssen, Jeanny Steens en Simon de Waal. In de loop van het jaar kwamen daar de volgende leden bij: Richard Witvoet, Loubna Bakra, Sabine Gijzen en Khaldoun Daghmach. In bijlage 1 is een specificatie opgenomen van alle benoemingen en mutaties van de leden.

De cliëntenraad werd ook in 2024 ondersteund door onafhankelijk voorzitter Ab Czech. Een ambtelijk secretaris ontbrak van januari tot juni, in de maand juni trad Nanette Rijnen tijdelijk op als ambtelijk secretaris en vervolgens kwam in september Hanneke Busscher-Slob als ambtelijk secretaris.

Werkwijze en samenstelling werkgroepen

De cliëntenraad kende twee inhoudelijke werkgroepen en één specifieke werkgroep, te weten: de werkgroep Jeugd & Participatie, de werkgroep WMO en de werkgroep Communicatie.

Iedere werkgroep heeft een lid gekozen als voorzitter en als notulist. De werkgroepen worden in adviserende zin ondersteund door de voorzitter van de cliëntenraad en secretarieel ondersteund door de ambtelijk secretaris. Alle werkgroepen komen eenmaal per twee weken bij elkaar.

De werkgroepen houden de cliëntenraad op de hoogte van de voortgang van de werkzaamheden en de inhoudelijke ontwikkelingen. Preadviezen worden opgesteld in de werkgroepen waarna ze worden geagendeerd in de cliëntenraad.

De samenstelling van de werkgroepen in 2024 was als volgt:

- **Werkgroep WMO:** Sabine Gijzen (voorzitter), Ad den Hartog (notulist), Hans Schalkwijk, Erik de Ridder, Simon de Waal, Martien Asveld, Hanneke Busscher-Slob (secretariële ondersteuning) en Ab Czech (adviseur).
- **Werkgroep Jeugd & Participatie:** Thijs Arnts (voorzitter), Sylvia Kwartén (notulist), Richard Witvoet, Jeanny Steens, Khaldoun Daghmach, Loubna Bakra, Jack Jansen, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Hanneke Busscher-Slob (secretariële ondersteuning) en Ab Czech (adviseur)
- **Werkgroep Communicatie:** Simon de Waal (voorzitter), Ad den Hartog, Thijs Arnts, Richard Witvoet en Diane van de Mortel.

Besproken onderwerpen en uitgebrachte adviezen

Besproken inhoudelijke onderwerpen in de CRSD waren onder meer: normenkaders Huishoudelijke ondersteuning en Begeleiding, aanbesteding hulpmiddelenleveranciers, Zero-emissiezone, openbaar vervoer, toezicht op kwaliteit sociaal domein, ouderenbeleid, meedoenbijdrage, visie sociale basis, regiovisie jeugd, diversiteit en inclusie, OCO (onafhankelijke clientondersteuning), LEA (lokale educatieve agenda), LIA (lokale inclusie agenda), taxibusvervoer, mentale gezondheid, preventief jeugdbeleid, dagbesteding, second opinion, servicebureau, inburgering, inkoopbeleid, dak- en thuislozen, WIJ Eindhoven, participatiewet en inwonersbetrokkenheid.

Overige onderwerpen waren o.a.: overleg MT en wethouder, jaarverslag 2023, aanpassingen in het huishoudelijk reglement, vacatures/sollicitaties, ambtelijke ondersteuning en vergaderschema 2025.

De cliëntenraad wordt door ambtenaren regelmatig om advies gevraagd. Daarnaast heeft de cliëntenraad ook over een aantal onderwerpen ongevraagd een advies aan het gemeentebestuur uitgebracht.

In 2024 heeft de cliëntenraad in totaal 15 uitgebracht. Deze adviezen zijn integraal opgenomen in de bijlage. Het betrof de volgende schriftelijke adviezen aan het college c.q. de gemeenteraad:

- Advies over masterplan mobiliteit
- Advies over herijking minimabeleid
- Advies over lokale educatieve agenda (LEA)
- Advies over lokale inclusieagenda (LIA)
- Advies over Welkom in Eindhoven
- Advies over digitale parkeerkaart (D-GPK)
- Advies over ICT voor de CRSD
- Advies over ijsvrijhouden van blinde geleide banen
- Advies over koers sociaal (2) 040
- Advies over herijking debiteurenbeleid
- Advies over dierenartskosten voor de minima
- Advies over respons meedoenbijdrage
- Advies over vrijwilligersbeleid
- Advies over Samenwonen op proef
- Advies over Vereenvoudiging sociaal domein

Deskundigheidsbevordering

De cliëntenraad wil graag investeren in kennis en kunde door deskundigheidsbevordering van de individuele leden én van de groep. De volgende activiteiten zijn in 2024 ondernomen:

- Bijeenkomsten/lezingen/congressen/symposia
- Gemeentelijke werksessies
- Individuele coaching
- Groepscoaching

Bijeenkomsten/lezingen/congressen/symposia

Koepel adviesradenbijeenkomst, Gehandicapt parkeren, Unieksporten voor gehandicapten, FNV huishoudelijke ondersteuning, FNV armoedebelief, Netwerksessie De online jongerenwereld, Preventief Jeugdbeleid, Congres Gezinnen met meervoudige en complexe problemen, Werkbezoek Openbare Bibliotheek Eindhoven, Workshop van de Koepel over De wijsheid van de minderheid,

Workshop van de Koepel over Inzicht in de schuldhulpverlening, Workshop van de Koepel over Gemeentelijke sturingsinstrumenten, Presentatie Fontys over Inside out; onderzoek mentaal welbevinden Eindhovense jongeren, Workshop van de Koepel over Inzicht in de Participatiewet, Workshop van de Koepel over Regionale samenwerking, Workshop van de Koepel over Inwonersparticipatie.

Gemeentelijke werksessies

Verkeerscirculatieplan en verbetering ring (onderdeel van Mobiliteit 2050), gesprekstafels Lokale Inclusie Agenda 2024, bijeenkomst over de Koers Sociaal (2)040, Uitvoeringsagenda inclusief samenleven 2025, Netwerksessie Weerbare jeugd, veilige toekomst, Preventief Jeugdbeleid, Armoedebesluit Eindhoven 2024, Samenwerkingsverband Minima Eindhoven

Individuele coaching

Eén van de leden heeft gebruik gemaakt van de faciliteit die de cliëntenraad biedt aan haar leden, te weten de individuele ondersteuning door een coach. Met een coach werd gewerkt aan het vergroten van het zelfvertrouwen en de sociale vaardigheden ten behoeve van het functioneren in de CRSD.

Groepscoaching

De CRSD besloot in september om een groepscoach (Marijke Scheenloop) een aantal bijeenkomsten te laten bijwonen en feedback te laten geven. Dit met doel om alle leden voldoende de ruimte te geven om inbreng te hebben en de sfeer te verbeteren.

Werkbezoeken

Om tot goede adviezen te komen wil de cliëntenraad graag veelvuldig contact met gebruikers van sociale voorzieningen, met het werkveld, met belangenorganisaties en met andere cliëntorganisaties.

De cliëntenraad heeft in 2024 met de volgende organisaties overleg c.q. contact gehad:

- WIJpanel
- Eindhoven Toegankelijk!
- Cliëntenraad GGzE
- Platform VG
- RPSW
- FNV

Evaluatie 2024

Onderwerp		Opmerkingen	Aandachtspunten
1. Kwaliteit van onze adviezen	8	Onze adviezen hebben een goede kwaliteit.	Handhaven.
2. Effect van onze adviezen	7	Doordat we een halfjaar geen ambtelijk secretaris hadden, bleven reacties van het college heel lang liggen. In de voorfase werden door ambtenaren soms al adviezen overgenomen. Onze adviezen werden soms gedeeltelijk door het college overgenomen en worden meestal op een goede manier van een antwoord voorzien. Effect van ons advies in de gemeenteraad is niet goed in te schatten.	In het gesprek onlangs met de gemeenteraad bleek dat zij hechten aan ons advies en tevreden waren over de inhoudelijke kwaliteit ervan.
3. Sfeer in de cliëntenraad	7	Door het gebrek aan ambtelijke ondersteuning en de frustratie daarover was de sfeer in de loop van het jaar minder geworden.	Dit is aan het eind van het jaar verbeterd sinds dat we de coach hebben gehad en een nieuwe secretaris hebben.
4. Werkwijze van de cliëntenraad	7	Onze werkwijze (werkgroepen en centraal overleg) wordt als prettig ervaren. Het proces van advisering staat vaak onder te grote tijdsdruk.	Blijft (al jaren) een permanent aandachtspunt.
5. Deskundigheid van de cliëntenraad	8	Deskundigheid en ervaringsdeskundigheid zijn voldoende aanwezig. Wel goed om regelmatig mensen uit het werkveld te vragen ons te informeren en om aan scholing te blijven meedoen.	Afspreken met welke organisaties we dit jaar overleg zullen hebben en met welke nieuwe organisatie we overleg willen.
7. Ondersteuning door de voorzitter	8	Een betrokken en deskundige onafhankelijke voorzitter. Hij heeft veel ervaring en kennis en helpt ons op een goede wijze bij het redigeren van de uit te brengen adviezen.	Handhaven.
8. Ondersteuning door de secretaris	6	Het cijfer is een uitdrukking van enerzijds grote ontevredenheid over het uitblijven van ambtelijke ondersteuning van januari tot oktober, anderzijds van tevredenheid over de ambtelijke ondersteuner die daarna aantrad.	Ook de huidige secretaris stopt vanwege een andere baan. Het verloop is erg groot

		Vanaf de start in mei 2018 hebben we in nog geen 7 jaar tijd 6 secretarissen gehad: Teun (2 jaar), Ellen (3 jaar), Najwa (3 maanden), 10 maanden zonder secretaris, Nanette (1 maand), Hanneke (4 maanden) en op inhuurbasis Annemiek (vanaf februari 2025 – 31 december 2025).	en slecht voor de continuïteit, communicatie en kwaliteit. Voor ons een belangrijk gesprekspunt met het MT en de wethouder.
9. Facilitering: vergoeding, laptop, vergaderruimte, scholing, enz.	6	Het cijfer drukt enerzijds grote ontevredenheid uit over het veel te lang uitblijven van de aanpakken van ICT-problemen. In november kregen we nieuwe laptops en werd Teams weer operationeel. In december werd alles weer teruggedraaid.	Beloofd is dat we binnen 2 maanden (maart 2025) weer op de laptops kunnen werken.
10. Samenwerking met ambtenaren	7	Ambtenaren betrekken ons regelmatig bij conceptplannen en de wijze waarop zij dat doen stemt tot tevredenheid. Echter, het komt nog te vaak voor dat we te laat betrokken worden en onder te grote tijdsdruk adviezen moeten aanleveren.	We hebben met het MT afgesproken twee keer per overleg te voeren over de samenwerking en facilitering.
11. Overleg met wethouders	6	De wethouder is afgelopen jaar een keer in ons overleg geweest. Dat vinden we te weinig. Daarbij heeft hij heeft aangegeven in 2025 graag meer en directer betrokken te worden.	We hebben afgesproken om ruim van tevoren twee keer per jaar in te plannen.
12. Overleg met andere (belangen) organisaties	6	Hoewel stuk beter dan in het verleden, is het voor verbetering vatbaar. De contacten met de aanpalende organisaties dragen bij aan de verbetering van de kwaliteit van de adviezen.	In het jaarplan opnemen met welke organisaties we contact leggen dit jaar.

Werkplan 2025

Organisatie	Onderwerpen	Prioriteit
Wergroep WMO	• VN-verdrag (WMO-aspecten) • OCO • Second opinion • CEO • Wijkgericht werken/WIJLeindhoven • Basisdagbesteding • Mantelzorg • WMO begeleiding • WMO huishoudelijke hulp • WMO hulpmiddelen • WMO vervoer • Verwarde personen • Maatschappelijke opvang • Beschermd wonen • Mobiliteit/toegankelijkheid • Geweld in afhankelijkheidsrelaties • Advisering ruimtelijk domein	• VN-verdrag/LIA • Mobiliteit en vervoer • Basisdagbesteding • Betrekken doelgroepen • Advisering ruimtelijk domein
Wergroep J&P	• VN-verdrag (Onderwijs, arbeid en armoede aspecten) • Jeugdbeleid • Gezondheidsbeleid • Hervormingsagenda jeugd • Vernieuwing (jeugd)psychiatrie • LEA • Opvoedondersteuning • Volwasseneneducatie • Laaggeletterdheid • Inburgering • Armoedebeleid • Participatiebedrijf • Bijstandsuitkeringen en bijzondere vergoedingen • Vernieuwing Participatiewet • Sociale woningbouw	• VN-verdrag/LIA • Armoedebeleid • Opvoedondersteuning • Vernieuwing Participatiewet • Vernieuwing psychiatrie • Betrekken doelgroepen
Wergroep Com.	• Onderhouden website • Onderhouden Facebook	• Ontwikkelen folder
CRSD algemeen	• WMO-beleid • Jeugd- en onderwijsbeleid • Participatie- en armoedebeleid	• VN-verdrag/LIA • Toezicht op kwaliteit • Inwerken nieuwe leden

	• VN-verdrag (gehele programma) • OCO • Inkoop- en subsidiebeleid • Diversiteit en inclusie • Beleid sociaal domein • Uitwerking collegeprogramma	• Manifest t.b.v. verkiezingen 2026 • Uitwerking vastgestelde meerjaren beleidsnota's volgen (Inclusie, OCO, regiovisie jeugd, sociale basis, ouderenbeleid, koers sociaal en vrijwilligersbeleid)
--	--	---

Nawoord

Gemeenten zijn nu tien jaar op weg met de decentralisaties op het terrein van jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en arbeidsparticipatie. Landelijke evaluatierapporten laten zien dat de doelstellingen van deze operatie nog niet bereikt zijn. Voor de beoogde transformatie moeten nog flink wat stappen gezet worden.

Gemeenten hebben hun handen vol gehad aan: het eigen maken van de complexe materie, het (moeizaam) regionaal samenwerken, het werken met arbeidsintensieve inkoopprocessen en het passen en meten om binnen de begrotingskaders te blijven.

Wat de gemeenten blijft achtervolgen is de forse korting op het budget in 2015. Gemeenten zouden het goedkoper kunnen! Echter de autonoom stijgende kosten bij de WMO worden grotendeels veroorzaakt door de vergrijzing en bij de stijgende kosten bij de jeugdzorg zien we tevens een afname van mentaal welbevinden bij jongeren. Ook de premisse dat preventie (lichte hulp, jongerenwerk, wijkteams enz.) tot een afname van zwaardere hulp leidt wordt vooralsnog niet gerealiseerd. Hierbij speelt ook mee dat de assumpties van de “zelfredzame burgers” met name niet opgaat bij mensen die complexe hulp nodig hebben en/of hulp in een gedwongen kader. Ook vinden mensen het nu eenmaal moeilijk om hulp in de eigen omgeving te vragen en soms ontbreekt ook deze hulp.

Er zijn inmiddels vele evaluatierapporten verschenen over de (onbedoeld nadelige) effecten van wetgeving in het sociaal domein. Op basis daarvan heeft de rijksoverheid voor 2025 de nodige wetsaanpassingen aangekondigd op het terrein van de Jeugdwet, de WMO en de Participatiewet.

Bij de Jeugdwet gaat het onder meer om de zogenoemde Hervormingsagenda Jeugd. Bij de Participatiewet gaat het om aanpassingen van het sanctiebeleid, de complexe inrichting en de verruiming van de gemeentelijke beleidsvrijheid. Bij de WMO gaat het onder meer over de houdbaarheid van deze wet (onder meer het onderdeel huishoudelijke hulp) in relatie tot beschikbare financiën.

Dit laatste aspect, financiën, speelt bij alles een grote rol. Wat wordt de ruimte die de gemeenten van de rijksoverheid krijgen in en na 2025? De verwachting is dat deze zeker niet groter zal worden (de VNG spreekt over een ravijnjaar) en dat er op lokaal niveau stevige keuzes gemaakt moet worden om tot een sluitende begroting te komen.

Wij zijn benieuwd waar het nieuwe kabinet mee gaat komen, maar wij zijn zeker zo benieuwd naar wat ons Eindhoven college gaat realiseren van haar ambities. In 2026 zijn er alweer lokale verkiezingen en dus heeft het college nog minder dan een jaar. Wij zullen, zoals het gemeentebestuur van ons gewend is, vanuit onze eigen verantwoordelijkheid een constructieve en kritische bijdrage blijven leveren. Wij trachten tijdig, vanuit clientperspectief, een verkiezingsmanifest (2026 – 2030) uit te brengen.

Bijlage 1: Benoeming en mutaties leden van de cliëntenraad

Op 1 januari 2024 waren de onderstaande personen lid van de cliëntenraad

Nr.	Naam	1 ^{ste} termijn	2 ^{de} termijn	3 ^{de} termijn
1	Ad den Hartog	Maart 2017	Maart 2021	
2	Sito Panchoe	Maart 2017	Maart 2021	
3	Hans Schalkwijk	Maart 2019	Maart 2023	
4	Erik de Ridder	Maart 2019	Maart 2023	
5	Diane van de Mortel	Maart 2019	Maart 2023	
6	Martien Asveld	Januari 2020	Januari 2024	
7	Sylvia Kwartén	Januari 2020	Januari 2024	
8	Thijs Arnts	Januari 2020	Januari 2024	
9	Jack Janssen	Maart 2021		
10	Simon de Waal	Maart 2021		
11	Jeanny Steens	Sept 2022		
12	Khaldoun Daghmach	Sept 2023		
13	Sabine Gijzen	Feb 2023		
14	Loubna Bakra	Feb 2023		
15	Richard Witvoet	Feb 2023		

In de loop van 2024 hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

Nr.	Naam	Met ingang van	Reden
1	Khaldoun Daghmach	1 april 2024	Gestopt vanwege arbeid
2	Jeanny Steens	1 juni 2024	Gestopt vanwege arbeid
3	Jack Janssen	1 sept 2024	Gestopt vanwege arbeid
4	Ad den Hartog	1 dec 2024	Overleden op 1 december

In november 2024 hebben we wervingsadvertenties geplaatst in het Eindhovens Dagblad en in Groot Eindhoven. Uit de reacties daarop hebben we eind december drie nieuwe leden kunnen benoemen met ingang van 1 januari 2025, dat zijn: Etiën Lasut, Angela van de Moosdijk en Willy Boets-Hollander.

Bijlage 2

Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Onderwerp : Advies over het Masterplan Mobiliteit 2050

Datum : Dinsdag 20 februari 2024

Inleiding

Graag brengen wij advies uit over het onlangs uitgebrachte concept Masterplan Mobiliteit 2050. Wij onderschrijven de noodzaak tot ver vooruitkijken als het gaat om de ontwikkelopgaves op het gebied van mobiliteit tot 2050.

Wij hebben ons in dit advies specifiek geconcentreerd op de inwoner van Eindhoven die minder mobiel is, meer afhankelijkheden kent en over een smalle beurs beschikt.

Reactie op de thema's

In het Masterplan Mobiliteit 2050 staat het volgende:

“Wij dromen over een toekomst waarin wij in **VERBINDING** zijn met elkaar, waarin er **VRIJHEID IS VOOR IEDEREEN** om te gaan en staan waar ze willen en op welke manier ze dat willen, waarin we **RUIMTE MAKEN** voor elkaar en de veelzijdigheid van de stad, waar het **VEILIG** is voor jong en oud. Een stad waar de lucht **SCHOON** is en waar we **GEZOND** oud kunnen worden. Een stad waar het fijn is om te zijn en waar we kunnen **ONTSPANNEN**”

Graag gaan wij in op de onderscheiden thema's.

Verbinding

Zorg voor separate vervoernetwerken per groep:

- *Voetgangers netwerk*

Zorg voor goede voetpaden met gelijkmatige (niet te gladde) ondergrond (geen kinderkopjes) zonder obstakels (plantenbakken, palen, putten, reclameborden, trappen) met zichtlijnen en voldoende contrasten tussen loopbaan en bijv. een muurtje.

- *Fietsersnetwerk*

Hou dit gescheiden van voetgangersnetwerk (géén shared spaces, zie ook verder). Hou rekening met langzaam en snel fietsverkeer; aparte banen creëren. Zorg voor goede afwatering (tegen gladheid en vuil).

- *HOV-netwerk*

Toegankelijkheid voor iedereen dus ook voor rolstoel/rollator. Meer plaats voor deze groep mensen in de bussen zodat zij ook mee kunnen bij veel bagage en kinderwagens. Goede, toegankelijke

overstapplaatsen/hubs! Voldoende haltes op korte afstand, ook bij wegwerkzaamheden zorgen voor vervangende haltes.

- *Autonetwerk*

Auto's kunnen niet volledig geweerd worden uit de binnenstad. Leveranciers, taxibussen, hulpdiensten etc. moeten altijd de stad in kunnen zonder te veel gehinderd te worden door restricties.

Vrijheid is voor iedereen

Vrijheid is voor iedereen dus denk aan inclusie van mensen die minder mobiel zijn. Richt de plannen hierop in.

- *Deelmobiliteit*

Dit werkt niet voor mensen met beperking (rolstoel, slechtziend, digibeet) en gaat bovendien ten koste van andere manieren van vervoer zoals het OV. Vaak ook niet geschikt voor ouderen. Bovendien staan de deelscooters en fietsen nu overal kriskras op de stoep/weg en liggen zelfs vaak plat op de grond. Dit verstoort de doorgang, met name voor mensen die slecht ter been zijn, slechtziend of rolstoelafhankelijk! Zorg voor duidelijke regels hieromtrent en handhaaf hierop!

- *Alternatieven*

Zorg voor alternatieven voor mensen die geen gebruik van de deelmobiliteit kunnen maken en houd deze alternatieven betaalbaar, beschikbaar én toegankelijk! Zo is bijvoorbeeld het initiatief "Automaatje" lastig voor mensen met rolstoel. Bovendien zullen de hiervoor gebruikte auto's (van particulieren) niet allemaal schoon zijn.

Ruimte maken

Ook hier weer uitgaan van de minst mobiele deel van de bevolking. Als het voor hen werkt, dan werkt het voor iedereen. Ruimte maken maar niet ten koste van hen!

- *Vergroening*

Vergroening is mooi en nodig, maar hou het inclusief en toegankelijk voor alle gebruikers.

- *Parkeerplaatsen*

Ruimte maken door opoffering van parkeerplaatsen. Ook hier geldt dat dit niet altijd kan voor minder mobiele. Rolstoelbussen kunnen vanwege de hoogte niet in ondergrondse parkeergarages dus parkeerplaatsen bovengronds blijven nodig. Ook al doordat rolstoelbussen lastig te vervangen zijn door andere toegankelijke alternatieven en dus altijd de stad in moeten kunnen om de gebruikers niet buiten te sluiten. Verder dienen er parkeerplaatsen te blijven voor bussen van leveranciers en taxi's om hinderlijk parkeren vanuit die hoek te voorkomen.

Veilig

Zie ook shared spaces bij 'GEZOND'.

Schoon

Streven van de gemeente is zero-emissie zone binnen de ring in 2030 en in 2040 in de gehele stad. De snelheid wordt 30 km per uur binnen de ring en 50 km óp de ring.

- *Volledig schoon*

Volledig schoon in 2040 lijkt ons een utopie. Er zijn te weinig betaalbare schone alternatieven, ook tegen die tijd, voor de fossiele brandstofauto's. Bovendien blijven er altijd uitzonderingen.

- *Laadpalen*

Laadpalen toegankelijk maken voor rolstoel/rollator gebruikers. Denk weer vanuit de minst mobiele gebruikers. Doe dit nu al en wacht niet tot dat straks alles aangepast moet worden, wat dan weer te duur wordt. Laadpalen zo positioneren dat de insteek van de kabel niet te hoog is en de paal gelijkvloers staat. Rolstoel moet tussen 2 geparkeerde auto's doorkunnen voor geval bij paal of eigen laadkabel moet kunnen. Bijv. laadkabel aan de voorkant van de auto maar persoon stapt aan achterkant uit, dan moet hij bij de kabel, dan wel paal kunnen.

Gezond

- *Alles gericht op lopen en fietsen*

Voor mensen met beperking is dit niet evident. Deelmobiliteit werkt niet voor mensen met beperking (rolstoel, slechtziend, digibeet) en gaat bovendien ten koste van andere manieren van vervoer zoals het OV. Vaak ook niet voor ouderen geschikt.

- *Rolstoelproblemen*

Slecht weer speelt een veel grotere rol bij mensen met beperking. Rolstoelers kunnen geen paraplu gebruiken want zij hebben hun handen nodig om zich te verplaatsen.

De rolstoel wordt drijfnat en smerig. Vanuit de WMO wordt maar 1 rolstoel beschikbaar gesteld dus kun je thuis niet overstappen op een droge en schone stoel; je kunt niet schoonmaken en je kunt zelfs gezondheidsproblemen oplopen door nat zitkussen.

Rolstoel heeft 2 wielen dus 2 natte strepen bij armen/oksels (vergelijkbaar met natte streep op het achterwerk bij wielrenners).

Natte wegen maken het glad. Voor mensen die slecht ter been zijn gevaarlijk, ook voor rolstoeler/rollator minder grip dus glad (kan niet remmen).

Stiller en schoner vervoer, lagere snelheden

- *Shared spaces*

De fietsen rijden tegenwoordig soms harder dan de auto's. Hoe wordt dit aan banden gelegd? Shared/public spaces (fiets-voetpaden waar fietsers en voetgangers door elkaar heen verplaatsen met het idee dat 'we beter op elkaar gaan letten'. Mooie gedachte maar een utopie in de hedendaagse samenleving waar het individualisme alleen maar groeit. Deze shared/public spaces afschaffen nu het nog kan. De vergrijzing neemt exponentieel toe de komende jaren dus hebben we veel meer ouderen dan jongeren straks en die hebben moeite met de shared spaces.

- *Veiligheid*

Om nog maar niet te spreken over mensen met een beperking. Het is gevaarlijk, ook voor kinderen, doordat ze minder (over)zicht hebben en snelle fietsers van alle kanten kunnen komen (vaak geen strepen meer op weg en gebrekkige bewegwijzering. Hulphonden kunnen hier niet mee overweg en raken van slag van al het verkeer door elkaar.

- *Stiller en schoner vervoer*

Stiller verkeer maakt het nog gevaarlijker aangezien men elkaar niet meer hoort aankomen. Dat in combi met de snelle (snor)fietsen maakt het nog gevaarlijker.

Overige opmerkingen

Hierbij maken we nog een aantal meer algemene opmerkingen:

- *Verkeersarmoede*

Wij hopen dat alle Eindhovenaren mee kunnen gaan met de gewenste ontwikkelingen, want er mag geen sprake zijn van verkeersarmoede. Wij vragen daarom extra aandacht voor mensen met geringe inkomsten voor wie de noodzakelijke transitie financieel gezien wellicht niet haalbaar is.

- *Privacy*

Door de toename van het gebruik van sensoren en camera's zal er naar verwachting ook sprake zijn van toename van opslag van data. Dit proces is al langer gaande (bij parkeren, verkeerslichten, snelheidscontroles, winkelbewaking, enz.) en door de voorgenomen intensivering daarvan pleiten voor een ethische dialoog waarin ook oog is voor de mogelijke ongewenste bijeffecten van deze ontwikkeling.

- *Mobiliteit en inclusie*

Mobiliteit is de basis voor inclusie. Daarom verdient 'inclusie' een eigen hoofdstuk in dit Masterplan. Er wordt gesproken over toegankelijkheid, maar niet over inclusie! Voor inclusie is toegankelijkheid nodig, maar met alleen toegankelijkheid heb je nog geen inclusie. Daarom moet inclusie een apart onderwerp zijn in het masterplan. Toegankelijk vervoer en daarmee inclusie is de laatste jaren alleen maar afgenomen.

- *Samenwerken*

Werk integraal met alle domeinen/gebieden binnen de gemeente. Werk zeker samen met de mensen die met de Lokale Inclusie Agenda bezig zijn. Combineer elkaars inzichten en kom zo tot één inclusief, toegankelijk masterplan. Beredeneer vanuit mensen die het minst mobiel zijn. Als zij mee kunnen doen, dan kan iedereen het!

Tot slot

Wij zijn graag bereid om ons advies nader toe te lichten.

De cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Leden van de cliëntenraad zijn Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartan, Thijs Arnts, Simon de Waal, Jack Janssen, Jeanny Steens, Khaldoun Daghmach, Loubna Bakra, Sabine Gijzen en Richard Witvoet.

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech, 06 2000 4451

Clëntenraad Sociaal Domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crsd@eindhoven.nl

Bijlage 3

EINDHOVEN

Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Advies over : Advies herijking minimabeleid

Datum : 2 april 2024

1. Inleiding

De gemeente Eindhoven heeft in 2023 aan het Nibud gevraagd onderzoek te doen naar de positie van huishoudens met een laag inkomen. Dit als toekomstige onderlegger voor de herijking van minimabeleid. Wij hebben destijds een uitvoerige reactie geleverd op dit rapport als input voor de door de gemeente op te stellen herijkingsnota.

In dit advies geven wij allereerst een aantal belangrijke opmerkingen weer van het Nibud. Vervolgens geven wij een aantal belangrijke adviezen weer die wij destijds gegeven hebben als reactie op het rapport. Tot slot gaan we per blok in op het concept-herijkingsrapport minimamaatregelen van de gemeente.

2. Nibud-rapport

De centrale vraag van dit onderzoek luidde: Wat is het effect van landelijke en lokale inkomensondersteunende regelingen op de financiële positie van huishoudens met een laag inkomen in de gemeente Eindhoven in 2023? Bekeken werd welke groepen huishoudens in de gemeente baat hebben bij de verschillende inkomensondersteunende maatregelen en welke groepen minder. Ook maakt deze rapportage een eventuele armoedeval inzichtelijk. De rapportage laat zien welke effecten de landelijke en gemeentelijke maatregelen hebben op de financiële positie van de huishoudtypen bij verschillende inkomensniveaus.

De berekening van de bestedingsruimte van de voorbeeldhuishoudens in dit onderzoek is, zoals het Nibud stelt, gebaseerd op een drietal voorwaarden.

- Men moet zeer goed met geld kunnen omgaan.
- Men moet alle inkomensondersteuning aanvragen waar men recht op heeft.
- Men moet niet of zeer beperkt te maken hebben met persoonlijk onvermijdbare uitgaven. Dit geldt voor bijvoorbeeld huishoudens met een hogere huur dan hier opgenomen, en voor mensen met een noodgedwongen hogere energierekening, bijvoorbeeld omdat er sprake is van een slecht geïsoleerde woning.

Daarnaast moet in het oog gehouden worden dat een aantal regelingen, die in dit onderzoek zijn meegenomen, tijdelijk van aard zijn. Dit geldt voor het prijsplafond voor energie, voor de energietoeslag en voor de stijging van het kindgebonden budget. Het vooruitzicht voor huishoudens met een laag inkomen is daarom nog met de nodige onzekerheid omgeven.

Het zijn juist de huishoudens met een laag inkomen die het meest afhankelijk zijn van deze toeslagen en ondersteuning. Vaak gecombineerd met het gegeven dat aanvragers vooraf een inschatting moeten maken van hun jaarinkomen en zelf wijzigingen daarover moeten doorgeven. Veel mensen vinden dit lastig en vergeten dit, met alle financiële gevolgen van dien. Tenslotte blijft er grote onzekerheid over het verloop van alle prijzen dit en komend jaar. Weten waar je financieel aan toe

bent, is nodig om te kunnen begroten en uit te kunnen rekenen hoeveel budget er is voor andere uitgavenposten. Hogere inkomens hebben meer ruimte in hun begroting om te kunnen schuiven met uitgavenposten en hebben vaker een buffer om op terug te vallen. Iets wat huishoudens met een laag inkomen vaker niet hebben.

3. Input CRSD op Nibud-rapport

Input van de CRSD op het Nibud-rapport betrof onder meer de volgende adviezen:

- Goed communiceren met en informeren van alle doelgroepen.
- Doelgroepen blijven helpen om goed met het beperkte geld om te gaan.
- Let op: Sommige huidige gunstige regelingen zijn slechts tijdelijk van aard.
- Tegengaan van armoedeval door optrekken van grensbedragen en door getrapte vermindering.
- Ouders met oudere kinderen ruimer vergoeden vanwege de hogere kosten

In het verlengde van het Nibud-rapport merkten wij als CRSD nog het volgende op:

- De rente voor een lening (zoals kortgeleden in de publiciteit was) voor mensen op/rond bijstandsniveau moet in proportie zijn, bij voorkeur geen rente en anders rente vergelijkbaar met de rente van een studielening.
- Mensen met chronische ziektes en/of chronische beperkingen hebben dagelijks hogere kosten vergeleken met mensen die dit niet hebben en dat hier maatwerk bij nodig is.
- Toeslagen worden soms niet aangevraagd omdat dit voor niet-digitaal vaardige mensen lastig is zonder hulp, of omdat men er niet van op de hoogte is, of omdat men zich er voor schaamt.

4. Reactie op herijkingsnota

Voor de leesbaarheid gaan wij eerst in op de adviezen die in het rapport gegeven worden in vijf bouwblokken, vervolgens gaan wij in op specifieke maatregelen in overige bouwblokken en tot slot hebben wij nog een aantal vragen die wij graag beantwoord zien.

Bouwblok 1: Verdere vereenvoudiging van processen en communicatie

Wij vinden het positief dat de gemeente aanbevelingen uit het Nibud-rapport ter harte neemt en inzet op vereenvoudiging, zowel in het proces als in de communicatie. Afgelopen jaar is al naar voren gekomen dat er bij de meedoenbijdrage een groep was die niet reageerde op de eerste brief, maar wel na een extra mediacampagne. Tevens blijft het noodzakelijk om bepaalde doelgroepen (laaggeletterdheid en mensen met een beperking) te ondersteunen in het aanvragen van de voorzieningen die voor hen bedoeld zijn. Ook één duidelijk en eenvoudig overzicht waar alle regelingen staan is iets dat wij volledig ondersteunen.

Vragen omtrent dit blok, dit zijn:

- Leerpunten uit het communicatieproces rondom energietoeslag meenemen bij communicatie. Welke leerpunten zijn dit?
- Medewerkers trainen extra om te denken vanuit de situatie van de inwoner. Zeker bij de Bijzondere Bijstand. Gebeurt dit al niet? De Omgekeerde Toets beoogt dit immers?

Bouwblok 3b: Aanpassing hoogte bedragen MDB

Het is goed om te zien dat ook in dit blok een aanbeveling uit het Nibud-rapport wordt verwerkt en dat het bedrag van MBD voor oudere kinderen (12-18) wordt verhoogd naar € 860. Dit is een stijging van € 267 per kind (12-18). Ook het benadrukken van aandacht voor gezinnen met oudere kinderen

in het algemeen en specifiek als zij een inkomen hebben boven de 120% door stichting Leergeld ondersteunen wij. Zeker nu blijkt dat zij te maken krijgen met een inkomensval bij de inkomensstijging naar 130% van het WSM.

Wij geven een negatief advies over de aanpassing van het bedrag van de meedoenbijdrage voor ouderen. Omgerekend blijkt dat er sprake is van een daling van € 150 op jaarbasis. Dit is een daling van maar liefst 40% en in onze ogen veel te groot. Wij raden u tevens aan om bij het berekenen van bedragen overal dezelfde periode aan te houden. Nu geeft u het eindbedrag per jaar, daar waar de aanpassing per maand wordt gegeven. Dit geeft een vertekend beeld en werkt verwarring en miscommunicatie in de hand.

Vragen omtrent dit blok:

- U geeft aan alert te zijn op inwoners waar de maandbegroting maar heel beperkt positief is en op inwoners die er door de aanpassing van de MDB op achteruit gaan. Hoe gaat dit er concreet uitzien?
- U gaat een 2-jaarlijkse MER uitvoeren. De resultaten hiervan worden uitgewerkt in een proces voor een goede opvolging hiervan. Hoe gaat dit er concreet uitzien?

Bouwblok 6: Bijzondere Bijstand inzetten voor maatwerk

Over bouwblok zes komt er weinig terug in het adviesgedeelte. Het enige dat naar voren komt is dat medewerkers worden getraind om daar waar nodig maatwerk te bieden door gebruik te maken van de mogelijkheden binnen de Individuele Bijzondere Bijstand. Gebeurt dit al niet? De IBB is uit de aard der zaak immers al maatwerk?

Wij willen ook de aandacht vestigen op de rente die wordt gerekend voor een lening vanuit de IBB. Deze ligt op dit moment op 7.2%. Dit is in onze ogen buiten proportioneel en zal mensen die toch al niks te besteden hebben extra op kosten jagen

Daarnaast geeft u aan regelmatig in gesprek te gaan met inwoners om zo de vinger aan de pols te houden. Ook hier zouden wij graag weten hoe dit er concreet uit gaat zien?

Bouwblok 8: Actief contact met inwoners waar nodig

Wij staan achter het plan om te blijven inzetten op educatie en preventie. Ook het vaker contact zoeken met de inwoners wordt ondersteund. Er is dan minder tijd en kans dat iemand in de tussenliggende periode afglijdt en in de problemen komt. Zeker bij life-events wanneer de inwoner automatisch al contact heeft met de gemeente zal deze ondersteuning nodig zijn.

Wij hebben wel onze bedenkingen over het advies om pas na drie jaar te beginnen met intensiever contact. Wij adviseren om bij het contactmoment met het aanvragen van de verschillende minimaregelingen te kijken of contact op een eerder moment gewenst is. Is hier mogelijk ook een rol voor WJJeindhoven weggelegd? Zij hebben als het goed is al regelmatig contact met de inwoner?

Bouwblok 9: Ondersteuning overgang naar werk

Wij ondersteunen in grote mate dat de gemeente hulp biedt bij de overgang naar werk. Wij zijn het er mee eens dat het tijdelijk door laten lopen van de minima-regelingen, eventueel in combinatie met financiële coaching een positief resultaat zal geven. Het geeft een rust en zekerheid als er op deze manier een financiële borging is, mocht werken in die periode toch niet mogelijk zijn.

Opmerkingen over de overige bouwblokken

Naast de blokken waarover in de herijking minimabeleid adviezen worden gegeven staan er in de bijlage nog een aantal blokken waarover niet geadviseerd wordt, maar wel een aantal mogelijke

maatregelen worden uitgewerkt. Wij gaan niet op alle blokken in, maar wij vragen wel specifieke aandacht voor bouwblok 4: Het toe te kennen bedrag daalt fors bij budget neutrale aanpassing refertetermijn IIT (Individuele Inkomens Toeslag).

Wij zien het als positief dat er nagedacht is over de periode van 5 jaar voor de toekenning van de IIT en dat deze als te lang wordt gezien. In de uitwerking van het blok staat nu een periode van drie jaar. Deze periode is korter, echter geldt nog steeds de voorwaarde dat er sprake moet zijn van een onafgebroken periode. Wanneer mensen incidenteel één maand boven het normbedrag van 103% van de Participatiewet-uitkering uitkomen, hebben ze 3 jaar geen recht meer op IIT. Dit is onevenredig hard.

Wij adviseren om te kijken naar een gemiddelde over de periode van een jaar wanneer de IIT wordt aangevraagd. Op die manier kan men ook zien of het inkomen boven de grens van 103% is uitgekomen. Voor de inwoner geeft dit veel meer rust en minder stress, mocht er een maand zijn geweest waar het inkomen iets boven de grens lag. Ondanks de kortere periode van drie jaar gaat het zeker voor de minima nog steeds om een zeer grote aanvulling op het inkomen. Daarbij adviseren wij om de grens van 103% te verhogen naar 110%, zie ook het advies van Nibud. Nu is een klein bedrag extra al genoeg om boven de inkomensgrens uit te komen, wat er voor zorgt dat er minstens drie jaar geen recht op IIT meer is. Deze korting is dan veel hoger dan het bedrag dat men extra zou hebben gekregen.

Tevens willen we graag de aandacht vestigen op de nieuwe bedragen voor de IIT die in het rapport genoemd worden, zijnde:

- De IIT voor alleenstaanden gaat van € 599 naar € 350; dit is een daling van € 249.
- De IIT voor alleenstaande ouders gaat van € 721 naar € 190; dit is een daling van € 531.
- De IIT voor gehuwden of samenwonenden gaat van € 786 naar € 650; dit is een daling van € 136.

Deze verlagingen zijn buiten alle proporties, omdat de IIT bedoeld is als ondersteuning voor minima waarmee eventuele grotere uitgave kunnen worden opgevangen. Wij adviseren dan ook dringend om de huidige toeslag niet te verlagen. Zeker gezien het feit dat de dure tijden voorlopig nog niet ten einde zijn.

Verder is de maandbegroting van een alleenstaande onder de AOW-leeftijd in de huidige situatie (excl. IIT) € 0. De maandbegroting van een alleenstaande onder de AOW-0leeftijd na doorvoering van dit advies (excl. IIT) is nog steeds € 0. Dit is zorgelijk omdat hierdoor niet kan worden gespaard voor o.a. noodzakelijke vervangingsuitgaven.

Overige vragen

Vervolgens hebben wij nog een aantal vragen. Wij zouden graag antwoord hebben op de volgende vragen:

- Er is sprake van 'overig onderzoek' als basis van het advies Herijking Minimamaatregelen. Welk onderzoek wordt hier bedoeld?
- Er zijn professionals van WPFXL, WIJindhoven en Lumens geïnterviewd als basis van het advies Herijking Minimamaatregelen. Hoeveel personen waren dit? Dit i.v.m. de relatieve zwaarte hiervan t.o.v. interviews met inwoners.
- Het aanbod van de gemeente Eindhoven wordt vergeleken met dat van de gemeenten Amsterdam, Utrecht en Tilburg. Waarom deze gemeenten en niet b.v. Rotterdam, Den Haag en Den Bosch? Zou dit een heel andere conclusie hebben opgeleverd?
- Het aantal inwoners dat toekenning Individuele Bijzondere Bijstand krijgt, is van 2021 naar 2022 en ook van 2022 naar 2023 gedaald. Hoe is dit te verklaren?

Overige adviezen

Tot slot geven wij nog de volgende adviezen:

- Verricht een anoniem onderzoek naar de redenen van het niet-bereik van de minimamaatregelen.
- Koppel niet alle minimamaatregelen aan de Meedoenbijdrage. Als inwoners deze bijdrage niet aanvragen, komen ze daardoor ook niet meer in aanmerking voor andere maatregelen.
- Ken met Kerstmis/Oudjaar aan minima een extra bedrag of een pakket in natura toe; eventueel via sponsors.
- Bij Bouwblok 5: Collectieve Zorgverzekering is het voor minima mogelijk om het eigen risico af te kopen. De gemeente Nuenen vergoedt echter het eigen risico van minima volledig. Volg dit voorbeeld van de gemeente Nuenen na.

De Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven biedt zich graag aan om mee te denken over de uitwerking van de communicatie-punten.

Wij zijn gaarne bereid om ons advies nader toe te lichten.

De Cliëntenraad Sociaal Domein

Leden van de cliëntenraad zijn Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartan, Thijs Arnts, Simon de Waal, Jack Janssen, Jeanny Steens, Loubna Bakra, Sabine Gijzen en Richard Witvoet.

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech.

Cliëntenraad sociaal domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crzd@eindhoven.nl

Bijlage 4

EINDHOVEN

Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Onderwerp : Conceptadvies over de Lokaal Educatieve Agenda 2024 - 2028

Datum : Dinsdag 20 februari 2024

Inleiding

Aan de CRSD is gevraagd om advies uit te brengen over de conceptnota Lokaal Educatieve Agenda 2024 -2028.

Eindhoven wil een stad zijn waar iedereen kan meedoen en zijn/haar talenten kan ontwikkelen. Het bieden van gelijke kansen heeft voor de gemeente prioriteit waarbij inzetten op talent, gezondheid en preventie belangrijk is. De doelstelling is dat elk kind (0 – 23 jaar) in Eindhoven de krijgt de kans te leren en te ontwikkelen op het niveau dat bij hem of haar past.

Via de Lokaal Educatieve Agenda zorgen de LEA-partners er samen voor dat alle kinderen en jongeren in Eindhoven de kans krijgen om zich optimaal te ontwikkelen tot zelfredzame burgers. De LEA Eindhoven 2024-2028 sluit hierbij aan bij het Eindhovense Bestuursakkoord 2022-2026 'Samen morgen mooier maken' en het bouwt voort op de LEA 2020-2024.

Reactie op de nota

Evaluatie

Wij vinden het jammer dat er geen duidelijke evaluatie van de LEA-periode 2020 – 2024 beschikbaar is. Op basis daarvan zou kunnen worden geconcludeerd welke projecten geslaagd zijn en gecontinueerd moeten worden en welke projecten niet voor continuering in aanmerking komen.

Hoofdpijnen

Met veel interesse heeft de cliëntenraad kennisgenomen van de nota. Wij kunnen ons, zoals wij reeds bij de presentatie aangaven, op hoofdpijnen vinden in de inhoud van de nota. We hebben een paar opmerkingen en vragen over de navolgende items.

Relatie met nieuwkomers

In de inleiding wordt vermeld dat per 1 oktober 2023 de tijdelijke Wet Nieuwkomersvoorzieningen in werking is getreden en deze wet via het bestuurlijk overleg LEA wordt uitgevoerd. Hierbij is er ook sprake van dat er een doorlopende leerlijn wordt georganiseerd. Wij vragen ons af wat de impact van deze wet is en of dit dan binnen de financiële middelen van de LEA wordt uitgevoerd. Zo ja, kunt u dan aangeven om elke bedragen dit gaat en wat dit betekent voor de andere projecten.

Doorlopende leerlijn

Tevens zijn wij benieuwd hoe een doorlopende leerlijn wordt georganiseerd terwijl de LEA slechts over de periode tot 2028 gaat. Zeker als je kijkt naar de leeftijd van de doelgroep 0 - 23-jarigen, dan zal de tijd dat een kind/jongere op school zit deze beleidsperiode zeker overschrijden.

Gelijke kansen

In hoofdstuk 3 wordt gesproken over gelijkwaardigheid en gelijke kansen, waarbij deze doelen in paragraaf 3.3 tevens ook als resultaat wordt genoemd. De cliëntenraad is het er mee eens dat iedereen optimaal kansen tot ontwikkeling moet krijgen in het onderwijs, maar we vinden gelijke kansen benoemen als resultaat niet zinvol. Wij denken dat er altijd een ongelijkheid zal blijven bestaan, vooral afhankelijk waar je wieg stond. Ook zullen er altijd beroepen zijn die veel beter gewaardeerd en beloond worden. Hierdoor blijft het een utopie dat iedereen gelijke kansen zal krijgen in het leven.

Hoofd, handen en hart

In hoofdstuk 3 lezen we dat men wil bereiken dat jongeren worden gestimuleerd om te doen waar ze goed of zelfs excellent in zijn, zowel met hoofd en/of handen. Het aanbod moet daarbij passen bij de lokale behoefte en omgeving, zodat kinderen en jongeren zich optimaal kunnen ontwikkelen, ongeacht hun thuissituatie of omgeving. Wij zien we graag dat naast hoofd of handen, er ook 'hart' hierin wordt meegenomen. Het volgen van je passie is in onze ogen een grote stimulans om door te zetten, kansen te grijpen en te excelleren.

Wij hopen spoedig van u antwoord te mogen ontvangen en zijn graag bereid om ons advies nader toe te lichten.

De cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Leden van de cliëntenraad zijn Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartén, Thijs Arnts, Simon de Waal, Jack Janssen, Jeanny Steens, Khaldoun Daghmach, Loubna Bakra, Sabine Gijzen en Richard Witvoet.

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech, 06 2000 4451

Cliëntenraad Sociaal Domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crsd@eindhoven.nl

Bijlage 5

EINDHOVEN

Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Onderwerp : Advies over de LIA uitwerkingsagenda

Datum : Dinsdag 20 februari 2024

Inleiding

Vorig jaar werd de visienota LIA (Lokale Inclusie Agenda) door de gemeenteraad vastgesteld. Daarover hebben wij destijds advies uitgebracht. Nu brengen wij advies uit over het vervolg op de visienota in een uitwerkingsagenda.

Vooraf stellen wij vast dat het lang geduurd heeft voordat deze documenten werden opgeleverd. Ook het proces kreeg in het verleden geen schoonheidsprijzen. We zijn dus wel blij dat er uiteindelijk werk gemaakt wordt van een voor ons zeer belangrijk onderwerp. Ook zijn wij blij dat er werk gemaakt is van het zo goed mogelijk betrekken van specifieke doelgroepen.

Reactie algemeen

Zelfscan VNG

Hoe wordt deze concreet uitgevoerd? Wie vult de vragenlijsten in en wanneer? Hoe worden de vragenlijsten bij een juiste doorsnede van de inwoners opgehaald?

Betrekken ervaringsdeskundigen

Er wordt herhaaldelijk gesproken over het betrekken van ervaringsdeskundigen en belangenorganisaties. Hoe wordt geborgd en getoetst of datgene wat deze groepen inbrengen ook daadwerkelijk meegenomen/uitgevoerd wordt. Zoals bijv. het Handboek toegankelijkheid openbare ruimte waarbij niets gedaan wordt met de inbreng m.b.t. de uitstapstroken. Ervaringsdeskundigen hebben aangaven dat de uitstapstroken te klein zijn en toch is het handboek vastgesteld.

Inclusie en integraal beleid

Hoe wordt bewerkstelligd dat op alle gemeentelijke gebieden/domeinen de bewustwording omtrent inclusie serieus genomen wordt en dat inclusie daadwerkelijk meegenomen wordt in het maken van beleid op alle vlakken/domeinen (sociaal, fysiek, bestuurlijk etc.). Ook mogen hierbij de snijvlakken tussen de verschillende domeinen niet vergeten worden! De hele gemeentelijke keten dient inclusief te zijn. Onderling overleg en afstemming tussen de domeinen is aldus een must. Bijvoorbeeld m.b.t. het Masterplan mobiliteit

Voortgangsrapportages

Er worden veel nieuwe plannen, nieuwe apps e.d. genoemd. Hoe vindt de implementatie concreet plaats en wanneer mogen we wat verwachten (concrete data)? Hoe wordt de voortgang gemeten en bijgehouden?

Effectiviteit

Een aantal voorzieningen die in het document genoemd wordt bestaat reeds lange tijd, maar blijkt in de praktijk niet afdoende ingeregeld te zijn, dan wel te werken. Hoe wordt ervoor gezorgd dat deze voorzieningen/instanties wel gaan behalen wat beoogd wordt ermee? Zoals vervoer Taxibus, OV en Unieksporen.

Blijvende betrokkenheid

Hoe (en hoe vaak) worden we op de hoogte gehouden van het verloop van de implementatie? Hoe wordt ervoor gezorgd dat betrokkenen actief betrokken blijven worden (continueren workshops)? Hoe wordt getoetst bij de gebruikers hoe de implementatie ervaren wordt (loopt het goed of stroef of helemaal niet)?

Reactie m.b.t. WMO

Servicebureau verbeteren

Hier wordt gesteld dat het programma vereenvoudiging Sociaal Domein bijdraagt aan het groeiproces van het servicebureau. In welke zin? Hoe wordt dit getoetst

Indicatiestelling

Hoe zit het met het afgeven van langdurige indicaties? In hoe vaak zijn deze al afgegeven en wat is de verhouding met kortdurende indicaties?

Nieuwe aanbesteding hulpmiddelen

Hoe ziet deze eruit? Hoe wordt concreet gemeten/geëvalueerd of de dienst daadwerkelijk verbetert? (Hoe) Worden gebruikers hierbij betrokken?

Voortgang monitoren

Punten siilo app, slimme mobiliteit, leefsamen, ketenaanpak valpreventie en netwerken zijn allemaal plannen en nog in ontwikkeling. Hoeveel mensen doen reeds mee met activiteiten? Hoe (vaak) wordt hier tussentijds getoetst en bijgestuurd? Bij wie wordt er getoetst?

Inzet OCO's

Hoeveel (aantal en percentage) personen maakt gebruik van OCO in de door WJJeindhoven te behandelen casussen? Over de beschikbaarheid van OCO's is nog steeds veel te weinig bekend en wordt nog veel te weinig gebruikt. WJJeindhoven en het Servicebureau wijzen nog steeds niet consequent op OCO terwijl OCO al jaren bestaat en al jaren uitgedragen moet worden door deze instanties. Hoe wordt dit gemeten?

Verbinders WJJeindhoven

Het is zeker niet in alle wijken bekend dat er verbinders zijn, wat die verbinders doen en wie die verbinders zijn, laat staan waar je ze kunt vinden en aanspreken en waarvoor. Bovendien is het de vraag hoe goed de verbinders de wijk en zijn inwoners kennen.

Netwerken

Het is onbekend in de buurten ofwel afwezig. Wat doen deze netwerken? Er worden twee netwerken genoemd als voorbeeld, maar welke netwerken zijn er nog en hoe zijn ze te vinden?

Dagbesteding

Hoe is het met de dekking/spreiding in de stad m.b.t. de basisdagbesteding locaties? Is dagbesteding daadwerkelijk in alle wijken aanwezig?

Reactie m.b.t. wonen

Bewustwording

Hoe denkt de gemeente het gestelde doel 'de leefomgeving in Eindhoven is toegankelijk voor mensen met een beperking en is dementie-en GGZ-vriendelijk' te implementeren? Het gaat om bewustzijn-vergroting en het ontwikkelen van een zorgzame omgeving. Hoe gaat de gemeente dit bewerkstelligen? Hoe krijg je inwoners mee die zelf niet tot deze groep behoren? Daarnaast mist de CRSD de concrete/meetbare uitwerking hiervan. Hoe wordt dit doel geïmplementeerd en per wanneer mogen welke mijlpalen verwacht worden?

Bouwen voor de doelgroepen

Wat zijn de afspraken met woningcorporaties m.b.t. bouwen van woningen voor mensen met beperking? Wat wordt er gedaan dat mensen met beperking in de eigen woning kunnen blijven wonen? Wordt bij nieuwbouwprojecten rekening gehouden met mensen met beperking bij de afspraken met projectontwikkelaars? En gaat het naast de bouw van woningen ook om de woonomgeving?

Reactie t.a.v. de openbare ruimte

- Er zijn 7 gerealiseerde projecten in 2023 gemonitord. Welke projecten betrof het?
- Wanneer is laatste workshop gehouden met ambtenaren? Hoeveel ambtenaren worden hierdoor bereikt en bewust gemaakt over het belang van inclusie?
- Hoeveel toegankelijke openbare toiletten zijn er inmiddels in de stad? Het gaat om het in de LIA bijgevoegde "[Plan van aanpak openbare en opengestelde toiletten](#)" van 20 -6 -2023. Er staat dat er maar twee toiletunits bij moeten, maar dat er maar ééntje op de agenda voor 2024 staat en dat is nog niet eens zeker gezien de kosten.
- Wanneer is handboek toegankelijke openbare ruimte geactualiseerd? Is hierbij ook met inclusie rekening gehouden?
- Wat is de stand van zaken bij vrijwilligersorganisatie Eindhoven Toegankelijk! (voorheen Stichting Centrum Fortitudo). Hoe vaak werden zij betrokken. Hoeveel vrijwilligers zijn daarbij actief?
- Hoe staat het met de nulmeting toegankelijkheid eigen vastgoed?
- Is in het Bouwbesluit opgelegd dat men rekening houdt met mensen met een beperking?

Reactie m.b.t. mobiliteit

Mobiliteit en inclusie

Mobiliteit en inclusie zijn érg nauw verweven. Inclusie houdt in dat iedereen toegang heeft tot alle segmenten van de maatschappij. Iedereen moet de mogelijkheid hebben om te gaan en staan wanneer hij wil (autonomie). Eén van de belangrijkste grondvoorwaarden om hieraan te kunnen voldoen is mobiliteit. Mobiliteit is meedoen en vergroot je wereld. Mobiliteit van een persoon met een handicap moet gelijk zijn aan die van een persoon zonder handicap (een afwijkende aanpak slechts indien noodzakelijk). Zover zijn we echter nog lang niet in Eindhoven (en Nederland).

Kwaliteit doelgroepenvervoer

Taxibus is na de coronaperiode erg achteruitgegaan door personeelsgebrek. Spontaan reizen in gelijke mate als ander ov is niet mogelijk. Taxi is vaak niet binnen het uur beschikbaar, vaak dagen vooraf te reserveren, loopt dus absoluut niet gelijk met de reguliere ov-dienstregeling. Daarnaast moeten we oppassen dat toename in het aantal vrijwilligers initiatieven en deelmobiliteit niet leidt tot nóg minder mogelijkheden om spontaan te reizen volgens de reguliere ov-dienstregeling. De Witte Raaf en Automaatje zijn slechts beschikbaar van 09.00 tot 17.00 uur en zijn niet binnen afzienbare tijd te boeken. Daarnaast zijn deelscooters en deelfietsen niet voor iedereen bruikbaar en ondermijnen ze toegankelijker ov zoals de stadsbus. De toename van het deelvervoer zal immers leiden tot minder mensen in de bus.

Landelijk Handboek Inrichtingsplan

Dit wordt gehanteerd in Eindhoven. Echter in Eindhoven wordt de laatste jaren erg veel hinder ervaren door mensen met een handicap en ouderen a.g.v. het door werkzaamheden (tijdelijk) opheffen van bushaltes zonder daar alternatieve opstapplaatsen op haalbare afstand voor te creëren. Hierdoor is het OV voor veel mensen vaak en langdurig niet bruikbaar. Eindhovense bushaltes en bussen zullen wellicht voldoen aan de landelijke/provinciale regels, echter de wens is uitbreiding en verbetering op lokaal vlak, zoals meerdere rolstoelplekken in de bus, minder opheffen van bushaltes en vooral bij werkzaamheden zorgen voor goede vervangende haltes.

Klanttevredenheidsonderzoek Hermes

Stamt uit 2021 dus een nieuw onderzoek is zeer gewenst. Daarnaast is de doelgroep van deze LIA niet of nauwelijks vertegenwoordigd in deze tevredenheidsonderzoeken van Hermes aangezien de toegankelijkheid momenteel veel te wensen over laat. Weinig mensen met een beperking reizen momenteel met de bus. Dit geldt voor zintuiglijk, licht verstandelijk en zeker voor fysiek beperkte personen.

Toegankelijkheid Hermes bussen

Dit is een provinciale aangelegenheid waar in een volgende aanbesteding aandacht voor meer toegankelijkheid gegeven zou kunnen worden. Toegankelijkheid Hermes bussen Stad en streekbussen voldoen aan toegankelijkheidseisen (instap, lage vloer, rolstoelplek, rolstoelplank e.d.) echter hebben maar één rolstoelplek in bus. Andere steden zoals Arnhem hebben twee rolstoelplekken in de bussen. Wie gaat ervoor zorgdragen om de juiste wensen op te halen bij betrokkenen en wellicht samen met andere Brabantse gemeenten (om sterker te staan in de provincie) de aanbesteding voor te bereiden? Wanneer gaat de nieuwe aanbesteding van start en hoelang loopt deze?

Informatie over reizen

Hierin wordt verwezen naar het platform vervoervoormij.nl. Deze site moet nog ontwikkeld worden. Hier staat nog géén inhoudelijk informatie op.

Meer mogelijkheden om te reizen

Ook hier wordt verwezen naar allerlei initiatieven die in ontwikkeling zijn of nog gestart moeten worden. Daarnaast betreft het veel vrijwilliger-initiatieven die, behalve dat niet iedere rolstoeler er gebruik van kan maken omdat ze niet uit hun rolstoel kunnen bij het vervoer, niet op ieder moment van de dag beschikbaar zijn (tot 17 uur en niet in het weekend). Behalve dat deze initiatieven in ontwikkeling zijn, zijn ze niet volledig inclusief/toegankelijk. Daarnaast zal nog moeten blijken of ze werken. Hoe wordt dit gemeten en bij wie? Vergeet bij deze metingen zeker niet de groep mensen

met beperking die niet kunnen deelnemen aan deze initiatieven (bijv. doordat de rolstoel niet mee kan, het regelen (mentaal) te veel moeite kost enz.)

Vergroten 'mentale toegankelijkheid' van mobiliteit

Ook hier wordt verwezen naar plannen en nog uit te werken initiatieven.

Monitoring Taxbus

Het is weliswaar een bestaande voorziening maar deze werkt allesbehalve inclusief. Vervoer dat 24 tot 72 uur op voorhand gereserveerd moet worden is niet inclusief. Bovendien zijn bepaalde tijden niet te boeken omdat ander vervoer (bijv. leerlingenvervoer) voor gaat. Met betrekking tot de monitoring wordt verwezen naar het continue tevredenheidsonderzoek waarbij alleen bestaande reizigers benaderd worden. De reizigers die thuis zitten (omdat ze reizen met de Taxbus niet meer zien zitten) en geen gebruik (kunnen) maken van de Taxbus worden niet benaderd. Verder is het opvallend dat de hoge score die voortkomt uit deze tevredenheidsonderzoeken totaal niet matcht met de ervaringen van vele gebruikers.

Opmerkingen m.b.t. arbeid

Hoeveel mensen met een beperking zijn nu in dienst van de gemeente Eindhoven?

Staat in het inkoopbeleid ook omschreven dat social return van belang is en wordt daar als selectie criterium op ingekocht?

Reactie m.b.t. onderwijs

Hoeveel mensen met een beperking krijgen studietoelage om werk en studie te kunnen combineren?

Reactie m.b.t. sport

Sport, mobiliteit en inclusie

Bij inclusie in de sport komt zoals eerder gemeld het punt mobiliteit/vervoer weer om de hoek. Zonder vervoer naar een sport-omgeving is inclusie op dit vlak niet mogelijk. Over vervoer van mens én sporthulpmiddel, en hulp daarbij, bleek bij de werksessie nog niet nagedacht te zijn. Dit is een dringend punt om inclusie te verbeteren en moet hoog op de prioriteitenlijst komen. Zoals het nu verwoord is in de LIA: "We zoeken verbinding met het WMO-beleid. Om te kijken of... ondersteuning en vervoer." lijkt het belang hiervan niet voldoende duidelijk.

Sportaanbod

Het aanbod in verschillende sporten is erg laag. Dit als gevolg van het feit dat de doelgroep vaak klein is. Er wordt gerefereerd aan de samenwerking met 14 regiegemeenten om het beweegaanbod te vergroten, echter zonder vervoer tussen deze gemeenten zal dit een moeilijk te realiseren punt blijven.

Gezamenlijk sporten

Daarnaast zal er ook meer gedaan moeten worden om daadwerkelijk inclusief sporten mogelijk te maken. Dit wil zeggen, gezamenlijk sporten van mensen met en zonder handicap. Dit vergroot het sport-aanbod, de bewustwording bij mensen zonder beperking, de samenredzaamheid en stimuleert de zorgzame omgeving.

Sociale toegankelijkheid en digitale toegankelijkheid

Handboek Inclusieve Communicatie

Wij zijn erg benieuwd naar het meermalen genoemde Handboek Inclusieve Communicatie. Dit is niet toegankelijk via een link in het document. Evenmin is het te vinden op de website van de gemeente. Digitale toegankelijkheid gaat verder dan het technisch leesbaar maken van een site of app, waar in de LIA vooral de nadruk op ligt. Het gaat er vooral om dat de inhoud begrepen wordt en dat gevonden kan worden wat men zoekt.

Uit de werksessies komt herhaaldelijk naar voor dat dit moeilijk is op de sites van de Gemeente Eindhoven, WJJeindhoven, Eindhoven Sport etc. Hoe gaat ervoor gezorgd worden dat ook deze aspecten verbeterd worden?

- De monitoring waaraan gerefereerd wordt in punt 89 geeft aan dat slecht 3 van de 30 websites en apps van de Gemeente Eindhoven voldoen aan de wettelijke verplichting. Er is dus nog veel werk aan de winkel.
- Hebben alle brieven van de gemeente een Q- code om deze te kunnen voorlezen?

Reactie t.a.v. het werkproces

In de conclusie wordt geopperd de uitwerking van de LIA voortdurend te evalueren en aan te scherpen. Hiervoor worden tweejaarlijkse informerende momenten voorgesteld. Dit vinden wij echter veel te weinig. Tweejaarlijks bijpraten betekent dat er veel te weinig druk op de ketel staat en dat was precies het manco waarom de vorige LIA's weinig vooruitkwamen.

Wij opteren een evaluatiemoment van tweemaal per jaar, zodat zo snel mogelijk bijgestuurd en geacteerd kan worden. In ieder geval willen wij al cliëntenraad tweemaal per jaar een contactmoment, aangezien de LIA voor ons een zeer belangrijk actiepoint is. Ook de gehouden werksessies zouden jaarlijks plaats kunnen vinden.

Wij hopen spoedig van u antwoord te mogen ontvangen op onze opmerkingen, vragen en suggesties. Ook hopen wij dat u erin slaagt om een integraal antwoord te geven, dus niet een antwoord van het sociaal domein met verwijzingen naar een andere domeinen. Ook is het wenselijk dat iemand het geheel coördineert, hetgeen een "oude" wens is van ons.

Wij zijn graag bereid om ons advies nader toe te lichten.

De cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Leden van de cliëntenraad zijn Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartan, Thijs Arnts, Simon de Waal, Jack Janssen, Jeanny Steens, Khaldoun Daghmach, Loubna Bakra, Sabine Gijzen en Richard Witvoet.

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech, 06 2000 4451

Cliëntenraad Sociaal Domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crsd@eindhoven.nl

Bijlage 6

Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Onderwerp : Advies over beleidsplan “Welkom in Eindhoven”

Datum : 26 oktober 2024

Inleiding

Eindhoven is een sociale en internationale stad, waarin wordt gestreefd naar inclusiviteit voor haar bewoners. Al jaren wonen en werken er mensen uit allerlei landen van over de hele wereld in Eindhoven. Dit aantal zal de aankomende decennia blijven stijgen, mede door de toenemende globalisering, economische en demografische ontwikkelingen, uitdagingen als klimaatverandering, grensoverschrijdende (gewelds)conflicten en instabiliteit. Voor Eindhoven betekent dat op dit moment een toename van het aantal vluchtelingen.

Het college heeft zich in het bestuursakkoord gecommitteerd om verantwoordelijkheid te nemen voor asielopvang. De huidige asielopvang en de prognoses voor de nabije toekomst vragen om een grote inspanning. De landelijke trends laten zien dat de vluchtelingenopgave de aankomende jaren groot blijft. Eindhoven zal hierin als vijfde stad van Nederland een belangrijke rol spelen. Het college heeft besloten om als grote stad in de regio haar verantwoordelijkheid te nemen om te helpen bij goede opvang voor mensen die bescherming zoeken en bij te dragen aan deze opgave door het opvangen van 1.200 asielzoekers conform de Spreidingswet.

Met het COA zijn afspraken gemaakt over wie opgevangen worden in de Eindhovense opvangcentra. In eerste instantie worden de opvanglocaties beschikbaar gesteld voor statushouders die aan Eindhoven gekoppeld zijn en in afwachting zijn van een woning. Daarna worden de opvanglocaties beschikbaar gesteld voor asielzoekers die zo veel mogelijk gekoppeld worden aan Eindhoven. Door deze afspraak met het COA wordt ervoor gezorgd dat het geleerde in de Eindhovense opvanglocaties gecontinueerd wordt en de opgebouwde sociale netwerken ook in de toekomst voortgezet kunnen worden in Eindhoven.

Overwegingen

In de tijd dat asielzoekers wachten op de uitkomst van hun procedure staat hun leven voor het grootste gedeelte stil. Dit is frustrerend voor asielzoekers, zeker voor de groep die een grote kans op asiel heeft. Zij willen actief deelnemen: de Nederlandse taal leren, een netwerk opbouwen en werken. Het lange wachten vormt een belemmering op het gebied van integratie in Nederland en de gemeente waar de asielzoeker uiteindelijk in komt te wonen: vluchtelingen die lange tijd stil hebben gezeten, integreren namelijk moeilijker. Dit brengt tegelijkertijd kansen met zich mee door vroegtijdig te zorgen dat asielzoekers actief kunnen deelnemen in de samenleving.

Het beleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met verschillende partijen in de stad met input van inwoners en asielzoekers:

- Er is een brede inwonersraadpleging gehouden met als onderwerp “samenleven vanaf dag één”, wat als fundament fungeert voor het beleidsplan.

- Er is een online raadpleging gehouden en een fysieke raadpleging waarin is gesproken met Eindhovenaren met een migratieachtergrond, praktisch geschoolden, jongeren en vluchtelingen. Meer dan 3.300 inwoners hebben meegedaan met de raadpleging. Gebleken is dat Eindhovenaren en ook vluchtelingen het vaak eens zijn over wat er nodig is om goed samen te leven. Taal en cultuur, werk en opleiding en veiligheid zijn de belangrijkste onderdelen die naar voren kwamen.
- Aanvullend hierop zijn verschillende partijen betrokken geweest bij de verdere visievorming en hebben al een bijdrage geleverd aan de participatie en integratie van asielzoekers, zoals Taalkracht, Vluchtelingenwerk, WIJindhoven, Springplank, Ergon, Wasbeer & Pauw, Samen voor Eindhoven, COA, Brainport voor Elkaar en Memories of Damascus.

Uit deze input is gebleken dat participeren, ontwikkelen én goed samenleven van essentieel belang is bij het opvangen van asielzoekers. Dit draagt bij aan de sociale cohesie, bewustwording/begrip en veiligheid op en rondom opvanglocaties. De volgende pijlers vormen daarom de basis in het beleidsplan over hoe asielzoekers worden opgevangen in onze stad: participatie/arbeid, taal, doorgaande lijn, samenleven vanaf dag een en aansluiten bij bestaande programma's.

Advies

In de mondelinge toelichting op dit advies werd ambtelijk weliswaar beaamd dat er aandacht is voor de startfase van de vluchteling, maar wij hechten er aan dit alsnog expliciet te vermelden.

- In de startfase moet de vluchteling de kans krijgen om zijn leven zo goed mogelijk op orde te krijgen, inclusief het verwerken van mogelijk traumatische ervaringen.
- Ook vinden wij dat in het beleidsplan de nazorg moet worden opgenomen voor de uitgeprocedeerde asielzoekers voor de periode van afwijzing tot aan de uitzetting.

Het adviesproces van de CRSD voor dit dossier stond sterk onder tijdsdruk, vanwege de late inschakeling van de CRSD door de gemeente. Hiervoor is beterschap beloofd. We zijn ambtelijk wel prima geïnformeerd en we steunen dit beleidsplan.

Onze conclusie is dat:

- het inhoudelijk een prima onderbouwd verhaal is;
- we zeer te spreken zijn over de wijze waarop het beleidsplan tot stand is gebracht.

Ons advies luidt dan ook:

- akkoord met het beleidsplan;
- aandacht besteden aan de startfase en de zorg voor de uitgeprocedeerde asielzoekers.

Volgend jaar zal een uitvoeringsprogramma worden vastgesteld. Wij blijven graag op de hoogte over de verdere uitwerking en wensen de uitvoerders hiermee veel succes.

De Cliëntenraad Sociaal Domein

Leden van de cliëntenraad zijn: Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartan, Thijs Arnts, Simon de Waal, Richard Witvoet, Sabine Gijzen, Loubna Bakra.

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech en ambtelijk secretaris is Hanneke Busscher-Slob

Cliëntenraad sociaal domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crsd@eindhoven.nl

Bijlage 7

EINDHOVEN

Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Advies over : Advies over invoeren digitale parkeerkaart voor mensen met een handicap
Datum : 17 januari 2024

Inleiding

Aan de CRSD wordt advies gevraagd over het invoeren in Eindhoven van de GPK.

Voor wie een handicap heeft waardoor hij/zij niet zelfstandig meer dan 100 m kan lopen, bestaat de Europese Gehandicapten Parkeer Kaart (GPK). De GPK is van groot belang voor de doelgroep die meer dan gemiddeld autoafhankelijk is en voor wie een parkeerplaats in de directe omgeving cruciaal is om op een bestemming te geraken. Met de GPK kan geparkeerd worden op alle algemene gehandicapten parkeerplaatsen in de EU.

Naast de speciale parkeerplaatsen voor gehandicapten hebben gemeenten de vrijheid om GPK-houders extra te faciliteren met goedkoper of gratis parkeren en ook om beperkingen te stellen aan de duur van (gratis) parkeren. In Eindhoven kan de doelgroep zonder beperkingen gratis gebruik maken van zowel de gehandicapten parkeerplaatsen als de betaald-parkeren plekken in de stad.

CRSD

Bovendien mag er met de kaart overal op plaatsen waar voor anderen een parkeerverbod geldt (3 uur met parkeerschijf) geparkeerd worden mits het overige verkeer niet gehinderd wordt. Hoe gaat dit eruit zien als de digitale GPK ingevoerd is? Hoe wordt een dergelijke plaats aangegeven in de app? Of wordt dit recht afgeschaft?

Gemeente

De GPK-app geldt alleen op betaald-parkeerplaatsen. Bij een parkeerverbod blijft de fysieke kaart geldig en nodig. Deze (algemene) regel komt ook niet in de app te staan. Uitbreiding van de toepassing van de digitale GPK is zeker niet uitgesloten, maar er moet eerst ervaring in de praktijk zijn opgedaan met deze innovatie.

GPK-houders hebben als gevolg van de beleidsvrijheid te maken met een veelheid aan lokaal bepaalde parkeerregels die men zelf moet zien te achterhalen. Ook is de GPK aantrekkelijk voor automobilisten zonder handicap. Er zijn ongeldige GPK's in omloop als gevolg van diefstal, verlies en onterechte duplicaten. Voor de houder van de GPK voelt de kaart achter de voorruit dan ook niet altijd even veilig. Bovendien is de GPK een manco in de parkeerproducten van de gemeenten, die steeds vaker gedigitaliseerd worden.

CRSD

Heel positief dat de lokale regels direct bekend zijn via de app. Momenteel is het veel zoekwerk en ben je nog steeds niet helemaal zeker of je de juiste regels benut.

Gemeente

Een pop-up venstertje laat zien wat er op een bepaalde plek geldt.

CRSD

GPK is aantrekkelijk voor anderen zonder handicap; dit blijft zo lang als de fysieke kaart gehanteerd blijft worden.

Gemeente

De digitale GPK sluit een belangrijke reden voor fraude uit, namelijk gratis parkeren op gewone parkeerplaatsen. De fysieke kaart blijft nog wel gelden op de algemene gehandicapten parkeerplaatsen, maar daar valt fraude wel meer op (het is immers zichtbaar dat iemand zonder beperking op een gehandicapten parkeerplaats gaat staan bij het in/uitstappen).

CRSD

Dat op gewone parkeerplaatsen gratis geparkeerd mag worden is erg onbekend. Hier vindt niet de grootste fraude plaats. Bovendien valt het hier voor andere GPK-gebruikers minder op en hebben zij juist last van de fraude op de gehandicaptenparkeerplaatsen. Dit omdat ze schaarser zijn en omdat ze breder zijn en dus nodig bij het in en uit laden van hulpmiddelen zoals een rolstoel/rollator.

Dat fraude op deze plaatsen meer opvalt, is niet juist. Ten eerste moet een fraudeur op heterdaad betrapt worden door een handhaver (die de foto op de kaart kan checken) en deze kans is érg klein. Daarnaast kan een GPK gebruiker in veel gevallen wel staan/beperkte afstand lopen dus is het op niet altijd zichtbaar. En ook dan zal er net een handhaver in de buurt moeten zijn om actie te kunnen ondernemen. Als burger kan men niets in deze.

Ongeldige GPK's in omloop blijft ook zolang de fysieke kaart blijft bestaan. Behalve diefstal en verlies is vooral ook het blijven gebruiken van kaarten van overleden familieleden een manier van fraude. Dit zou in de app makkelijker afgevangen kunnen worden: app stopt bij overlijden, maar hoe wordt dit ingebouwd zodat straks de app niet gewoon gebruikt kan blijven worden na overlijden? Vooral met het oog op de AVG mogen dit soort gegevens niet zomaar aan elkaar gekoppeld worden.

Gemeente

Kaartnummers (zonder persoonsgegevens) worden landelijk al bijgehouden in het GPK-register. Bij een overlijden vervalt dit kaartnummer. In de app is het dan niet meer mogelijk een kenteken aan dat kaartnummer te koppelen en kan er dus niet meer mee geparkeerd worden.

CRSD

En worden bestaande koppelingen aan een dergelijke kaart automatisch teniet gedaan? Hoe wordt de app beveiligd tegen hacken en/of kopiëren/dupliceren op meerdere smartphones?

Gemeente

Door de RDW zijn en worden veiligheidstests gedaan inclusief een hacktest. Alleen als de app voldoet aan de (hoge) veiligheidseisen, komt de app beschikbaar. Door de RDW zijn en worden veiligheidstests gedaan inclusief een hacktest. Alleen als de app voldoet aan de (hoge) veiligheidseisen, komt de app beschikbaar.

CRSD

Welk niet gedigitaliseerd manco wordt met de app opgelost? Voor bepaling op recht op een digitale GPK zal toch een fysieke kaart nodig zijn of een niet te digitaliseren indicatiesteller die fysiek contact heeft met de aanvrager met bovendien een medische keuring/rapport (welke bovendien vanwege AVG niet digitaal verzonden mag worden). Zonder fysiek contact voor een al dan niet digitale GPK wordt de kans op fraude wel heel erg groot.

Gemeente

Het GPK-proces van aanvraag, keuring en afgifte verandert niet en de fysieke kaart blijft ook gewoon bestaan. Wat wijzigt, is dat een GPK-houder de app moet gebruiken om (in Eindhoven en de andere deelnemende gemeenten) om te parkeren binnen betaald parkeergebied.

CRSD

Welk manco bedoelde u met: “Bovendien is de GPK een manco in de parkeerproducten van de gemeenten, die steeds vaker gedigitaliseerd worden.” De laatste zin in uw inleiding?

Gemeente

In 2021 is er initiatief genomen om de problemen rond de GPK aan te pakken. Onder leiding van het SHPV>(Servicehuis Parkeer- en Verblijfrechten), een coöperatie van gemeenten op het gebied van betaald parkeren, is een traject gestart om het gebruik van de GPK te digitaliseren. Samen met 30 andere gemeenten is er eind 2021 een intentieverklaring getekend op basis waarvan het SHPV de digitale GPK kon gaan ontwikkelen. Na een positief signaal van uw raad is Eindhoven hier ook op aangesloten.*

Het SPHV heeft in het ontwikkeltraject alle stappen weten te zetten op het vlak van techniek, organisatie en juridische aspecten om tot een werkende oplossing te komen. De gemeente Eindhoven is nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling en is overtuigd van de meerwaarde en de bruikbaarheid van het digitale product.

Parkeren met het Digitaal Parkeerrecht GPK wordt: duidelijker want de GPK-houder is direct op de hoogte van het lokale beleid en veiliger want de fysieke kaart is niet meer nodig

CRSD

Behalve als de gebruiker op een bestaande gehandicapten parkeerplaats wil parkeren, bijvoorbeeld vanwege de extra breedte van de parkeerplek. Of is het ook mogelijk om met alleen de app op een dergelijke gehandicaptenparkeerplaats te parkeren, dus zonder de fysieke kaart te plaatsen?

Gemeente

In de eerste fase blijft de fysieke kaart nodig op de algemene gehandicapten parkeerplaatsen. Het streven is om dit in een later stadium ook mogelijk te maken.

CRSD

De vraag is of je dit moet willen. Als er geen kaart achter het raam ligt en iemand staat op een algemene gehandicapten parkeerplaats geparkeerd dan geeft dat vaak boosheid bij anderen. Van de andere kant, zolang de fysieke kaart en de digitale kaart tegelijkertijd blijven bestaan kan er in principe nog steeds fraude plaats vinden op één kaart. Eén persoon kan met de app op een betaalde parkeerplaats gaan staan en een tweede persoon kan met de fysieke kaart op een algemene gehandicapten parkeerplaats parkeren.

Gemeente

Efficiënter: de (parkeer)handhaving wordt eenvoudiger en voorkomen wordt dat gemeenten zelf aparte GPK-vergunningen in gaan voeren.

Reactie CRSD

Is de app bij live-gang tegelijk beschikbaar in alle meewerkende 30 gemeenten en alléén in deze gemeenten? Wat gebeurt er met de bestaande vergunningen in de verscheidene gemeenten, zoals Amsterdam? Wordt de nieuwe app na een geslaagde pilot een landelijke app en moeten de gemeenten, nu met eigen vergunningen, mee gaan doen in de landelijk app?

Gemeente

De uitrol van de digitale GPK is afhankelijk van de implementatie bij de individuele 30 deelnemende gemeenten. Na de start in Eindhoven volgen deze.

CRSD

Is er een overzicht van welke gemeente wanneer volgt?

En de overige gemeenten? Met name die die al een eigen app/vergunningensysteem hebben?

Gemeente

Het Digitaal Parkeerrecht GPK heeft als merknaam Parkeren Plus en werkt als volgt:

- downloaden van de GPK-app op smartphone
- eenmalig inloggen via DigiD (daarna via een PIN, gezichtsherkenning of vingerafdruk)
- koppelen van kenteken(s) aan de GPK in de app
- houders van de GPK-bestuurderskaart hebben dan een doorlopend parkeerrecht
- houders van de GPK-passagierskaart moeten in de app een parkeeractie aan- en afmelden

CRSD

Wat als je vergeet af te melden? Zit er een automatische eindtijd op een parkeersessie in de app?

Gemeente

Ja, er is een automatische eindtijd. Als een GPK-houder zich niet afmeldt, eindigt de parkeersessie altijd op de volgende dag om 9 uur. Invoering van het Digitaal Parkeerrecht GPK betekent dat (gratis) parkeren met een GPK op een betaalde plaats in Eindhoven alleen nog maar mogelijk is met de GPK-app. Op de algemene gehandicapten parkeerplaatsen blijft parkeren met de fysieke GPK mogelijk. De fysieke kaart blijft dus ook gewoon bestaan.

Reactie CRSD

Blijft de kaart op de algemene parkeerplaatsen nodig, ook als men de app gebruikt?

Gemeente

In de eerste fase blijft de fysieke kaart nodig op de algemene gehandicapten parkeerplaatsen. Het streven is om dit in een later stadium ook mogelijk te maken.

CRSD

Zie eerder, fraude blijft dan mogelijk.

Gemeente

Voor de introductie wordt gewerkt aan een duidelijke informatiecampagne. Bestaande en nieuwe GPK-houders krijgen individueel bericht met duidelijke instructies. Er is ruime ondersteuning voor GPK-houders die niet digitaal vaardig genoeg zijn, waarbij wij onder andere gebruik maken van WIIeindhoven en het Informatiepunt Digitale Overheid (samenwerking van de rijksoverheid met de

bibliotheeken). Verder wordt er een landelijk Centraal Loket in gebruik genomen waar telefonische ondersteuning wordt geboden.

Reactie CRSD

Hoe ziet het individueel bericht eruit met duidelijke instructies dat de houders ontvangen? Wij vinden dit een belangrijk punt van aandacht. We zouden als cliëntenraad de instructies graag ontvangen vooraleer ze verzonden worden zodat we mee kunnen denken in de toegankelijkheid van de informatie.

Gemeente

Wij zullen de instructies vooraf met u delen.

CRSD

Graag tijdig zodat we nog mee kunnen denken. Lager in het document lezen wij dat direct na besluitvorming de brief verzonden gaat worden. Dit kan dan al heel snel zijn en impliceert dat de brief al ver klaar is.

CRSD

Wat doet u concreet voor de laag-geletterden, ouderen en mensen met een verstandelijke beperking in de gemeente die minder vaardig zijn met de digitale mogelijkheden. In de presentatie werd gesuggereerd dat mensen thuis bezocht zullen worden voor hulp, maar daar wordt in de brief niet op teruggekomen. Wie gaat dit doen? Wij Eindhoven zal dat naar verwachting er niet bij kunnen/willen hebben en dus zou er een andere groep helpers op het oog moeten zijn.

Gemeente

Hiervoor wordt samengewerkt met de bibliotheek die ook fungeren als loket van het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). Middels vaste inloophmomenten en enkele aparte bijeenkomsten wordt geprobeerd iedereen te bereiken die er met de instructies zelf niet uitkomt.

CRSD

Gaat de bibliotheek regelen dat mensen thuis bezocht worden zoals gepresenteerd in de cliëntenraad? In uw reactie noemt u vaste inloophmomenten en aparte bijeenkomsten, maar gaat u niet in op de genoemde thuisbezoeken. Daarnaast is het voor veel mensen niet heel eenvoudig om op zo'n vast inloophmoment aanwezig te kunnen zijn. Juist in de buurt van de bibliotheek zijn gehandicaptenparkeerplaatsen zeer schaars.

Mensen die niet tijdens de inloophmomenten hun vragen kwijt kunnen zullen ten alle tijden het landelijke loket moeten kunnen bellen.

Wanneer gaat het telefonisch landelijk centraal loket van start? Direct aan het begin van de pilot?

Gemeente

Het centraal loket is beschikbaar vanaf het moment van de start in Eindhoven.

CRSD

Wat zijn de openingstijden van dit loket? Ook in de avonden en weekenden kunnen veel vragen verwacht worden; zeker in de eerste periode.

Gemeente

De gemeente is nu voornemens het convenant m.b.t. het Digitale Parkeerrecht GPK aan te gaan. Wij zien hier niet alleen bij implementatie de voordelen van in, maar zeker ook verder in de toekomst met

doorontwikkeling van de app op het gebied van locatie specifieke informatie, feedbackfuncties etc. Naar aanleiding hiervan willen wij u vragen ons formeel te adviseren ten aanzien van deelname aan het Digitaal parkeerrecht GPK.

CRSD

We worden graag op de hoogte gehouden van de verdere ontwikkelingen/verbeteringen van de digitale parkeerkaart en app. Ook zouden we de gegeven PowerPointpresentatie graag ontvangen. De gegeven presentatie gaf aan dat er goed is nagedacht over de digitale GPK, zeker ook qua invoering en uitleg/ondersteuning hierbij, echter de concrete uitwerking hiervan is nog niet duidelijk. Graag worden we als cliëntenraad meegenomen in dit gehele proces.

Gemeente

De concrete stappen zijn als volgt. Direct na besluitvorming worden alle GPK-houders op de hoogte gebracht van de digitale GPK. Zij kunnen vanaf dat moment direct met de app parkeren in Eindhoven. Wie problemen ondervindt, kan contact opnemen met het centraal loket. Ook worden de GPK-houders gewezen op bijeenkomsten en inkoopmomenten van het IDO. GPK-houders hebben dan een gewenningsperiode van drie maanden. We zullen u van de concrete stappen op de hoogte houden

CRSD

3 Maanden is ons inziens echt veel te kort. U gaf in de presentatie aan dat er na die 3 maanden coulant opgetreden zal worden, echter dan moeten de gebruikers wel bezwaar aantekenen vooraleer dit kan. Dit is voor veel mensen een grote stap en er zal dus vaak gewoon betaald worden. Wat gebeurt er in die 3 maanden trouwens? Krijgen mensen die onbetaald parkeren een melding/briefje waarin gemeld wordt dat de regels veranderd zijn en er nu betaald moet worden via de app? Bij geen melding bij "overtreding" zullen de gebruikers niet leren.

Wij zien als cliëntenraad voordelen van een digitale GPK, ook voor de gebruikers, mits dit geen voorbode is van betaald parkeren voor iedereen in de (nabije) toekomst. Een GPK geeft recht op (beperkt) gratis parkeren om verscheidene redenen. Deze mogen, ook in de toekomst, niet vergeten worden.

Gemeente

De digitale GPK is ontwikkeld vanwege de veelvoorkomende vrijstelling van parkeerbelasting voor GPK-houders, maar deze vrijstelling staat qua besluitvorming los van de digitale GPK.

CRSD

Welke gemeentelijke instantie/beleidsmaker gaat over deze vrijstelling parkeerbelasting voor GPK houders? Helaas zijn er nog steeds veel mogelijkheden tot fraude. De tijd, en de pilot, zal het moeten leren.

Gemeente

Klopt, maar met de digitale GPK wordt in ieder geval op de betaald parkeren plaatsen misbruik tegengegaan.

CRSD

Helaas ook niet aangezien er nog steeds met de app geparkeerd kan worden door anderen dan de daadwerkelijke kaarthouder. Dit is een groot manco aangezien dit de meest voorkomende fraude is, die bovendien het moeilijkst te handhaven is. Daar komt bij dat de fraude zelfs toe zou kunnen nemen. Veel kaarthouders, en zeker de fraudeurs, zijn momenteel niet bekend met het feit dat overal gratis geparkeerd mag worden met de kaart. Bij de invoering van de app zal duidelijk

gecommuniceerd worden dat dit met de app het geval is. De fraude zal dus eerder toe dan afnemen op de betaald parkeren plaatsen.

Tenslotte is het gebruik van de term handicap in de slogan “Dé parkeerapp voor mensen met een handicap” gecheckt bij de achterban. Deze term wordt door de meesten gedragen als het minst negatief beladen dus is goed bruikbaar in de campagne.

Gemeente

Dank voor de duidelijkheid, om in verband met vragen vanuit de raad dat “gehandicapt” juist niet passend zou zijn.

CRSD

Het betreft de term mindervalide of invalide die niet gewenst is. De letterlijke betekenis hiervan is namelijk “minder waardig” wat sinds de toevoeging van de grondslag handicap in art.1 van de grondwet niet meer mag.

CRSD

Wat als de pilot uitwijst dat de invoering van de digitale GPK niet werkt of toch veel lastiger bij de gebruikers landt dan verwacht? In de presentatie werd gesproken over een proefperiode van 3 maanden. Dit is erg kort. De cliëntenraad adviseert een periode van zeker 1 jaar te hanteren. De hulpinstanties moeten nog opgetuigd en gecommuniceerd worden. Bovendien niet iedere gebruiker elke week gebruik maken van deze nieuwe app. Vaak wordt slechts heel sporadisch in de stad geparkeerd bij uitjes en zal het, zeker voor de ouderen, laaggeletterden en minder begaafden, makkelijker zijn om de fysieke kaart te gebruiken. Een echte evaluatie van het gebruik van de digitale GPK door deze groep gebruikers zal dan ook pas mogelijk zijn na een langere proefperiode. En belangrijker, wie beslist op de app een succes is en op basis van welke criteria? En wat als de app geen succes blijkt en het te moeilijk is voor mensen om mee te werken? Wordt de implementatie dan teruggedraaid?

Gemeente

De periode van 3 maanden betreft de gewenningsperiode in Eindhoven. Er is geen vaste (pilot)periode, maar er zijn wel meerdere evaluatiemomenten na de implementatie, die ook afgestemd worden op het tempo dat de andere gemeenten de digitale GPK hebben ingevoerd. Of de resultaten naar tevredenheid zijn, wordt uiteindelijk bepaald door de deelnemende gemeenten die beslissen er wel of geen gebruik van te blijven maken. Een criterium is het aantal naheffingen dat na de gewenningsperiode aan GPK-houders wordt opgelegd. Als dat er veel zijn, gaat er iets niet goed. Het zal dan moeten gaan over het aantal naheffingen vergeleken bij het gebruik.

CRSD

Als de app niet gebruikt wordt volgen er ook geen naheffingen. Dan lijkt het slagen van de app groter dan hij in werkelijkheid is. De term ‘pilot’ werd gebezigd bij de gegeven presentatie. Het betreft echter blijkbaar al de uitrol van de GPK app. Lezen wij juist dat de overige gemeenten ook direct gaan uitrollen of wordt de 3-maanden-evaluatie in Eindhoven afgewacht vooraleer verder uitgerold gaat worden? Wij blijven echter van mening dat 3 maanden te kort is om te evalueren. Een dergelijke app zal tijd nodig hebben om te landen en gebruikt te gaan worden. Zeker bij deze doelgroep, waaronder vooral veel ouderen vallen, die minder snel met nieuweontwikkelingen om zullen kunnen gaan en die vaster in hun bestaande gewoontes zitten.

- Worden GPK app gebruikers op de hoogte gehouden van nieuwe gemeenten die zich aansluiten of moeten ze dit zelf proberen/ontdekken in de app? Als een paar pogingen in een

andere gemeente niet werken zal de gebruiker niet snel nog een keer proberen. Wij adviseren aldus actieve communicatie hieromtrent richting de gebruikers.

- Hoelang blijft app geldig? De fysieke kaart is maximaal 5 jaar geldig. Hoe vaak moet je de digitale GPK opnieuw aanvragen en krijg je daar tijdig een melding van (niet zoals in Amsterdam, dat de vergunning verloopt zonder dat je op de hoogte gesteld wordt en je met een doorlooptijd van zeker 10 werkdagen niet voor de volgende dag een parkeerplaats kunt reserveren).
- Het gebruik van de app is gekoppeld aan de geldigheid van de GPK. De digitale GPK hoeft ook niet aangevraagd te worden. De app komt beschikbaar in de appstore en werkt zolang de GPK geldig is.
- En de werking (bestaande koppelingen) van de app komt automatisch te vervallen (zie deze vraag ook eerder in het document)?
- Hieraan gerelateerd, is de geldigheidsduur van de kaart voor iedereen gelijk of zit hier verschil in naargelang je handicap blijvend of tijdelijk is?

Gemeente

De GPK wordt voor maximaal 5 jaar verstrekt. De geldigheidsduur wordt per geval apart vastgesteld op basis van de medische situatie.

CRSD

Waarom kan de GPK niet onbeperkt of langer uitgegeven worden op basis van de medische situatie. Een chronische handicap zal niet genezen. Toch dient minstens elke 5 jaar de kaart opnieuw aangevraagd te worden. Deze kaart is in Eindhoven het duurst van alle grote steden in Nederland. Ouderen hebben vaak geen smartphone, maar een eenvoudige telefoon (met grote knoppen). Zij kunnen dus geen gebruik maken van de app. Is de digitale GPK werkbaar zonder smartphone?

Gemeente

De GPK werkt alleen op een smartphone. Wel hoeft de GPK-Bestuurder na de eerste aanmelding niets meer op de telefoon te doen (in Eindhoven) aangezien het digitale GPK-recht dan continu geldt. Men kan hiervoor ook het centraal loket bellen. Bij de GPK-Passagier moet de app wel gebruikt worden om een parkeeractie te starten en te beëindigen. Of het centraal loket gebeld kan worden hangt af van de openingstijden.

CRSD

Er dient dus niet vooraf 'gereserveerd' te worden zoals nu in Amsterdam het geval is waar men zich 24 uur van tevoren moet aanmelden? Wat als de smartphone leeg of kapot is? Kan er dan toch met de digitale GPK geparkeerd worden?

Gemeente

Bij een GPK-Bestuurder is dat geen probleem omdat deze een doorlopend parkeerrecht heeft (voor een vrijstelling van parkeerbelasting zonder tijdsbeperking). Bij de passagierskaart en bij gemeenten met een tijdsbeperking is de telefoon onmisbaar. Een GPK-houder kan wel altijd uitwijken naar een gehandicapten parkeerplaats als de telefoon leeg is.

CRSD

Kan het centrale loket hier nog iets in doen op zo'n moment (mits men een andere telefoon kan bemachtigen om naar het loket te bellen)? Bij combinatie (bestuurder-passagier) kaarten moet bij parkeren altijd volgens de passagierskant-aanmeldmethode gewerkt worden wat meer tijd kost en

makkelijker vergeten wordt. Zou mooi zijn als dit in de toekomst omgedraaid wordt naar standaard bestuurderskaartmethode, en bij uitzondering aanmelden als passagier. Dit aangezien de combinatie-kaart houder over het algemeen juist de bestuurders-optie gebruikt i.p.v. de passagiers-optie. Of maak het mogelijk dat de houder kan kiezen wat de 'standaard'-instelling van de app is.

Gemeente

Verbetering van de GPK B/P is een punt dat voorzien is voor de doorontwikkeling.

CRSD

Om fraude te voorkomen kun je de ingevoerde 3 kentekens wisselen mits deze 3 dagen van tevoren gewijzigd worden. Voor spontane reisbewegingen (met spoed naar de dierenarts en de buurvrouw wil rijden maar de auto is niet één van de 3 geregistreerde kentekens) is dit echter belemmerend. Daarnaast voorkomt ook dit de fraude niet. Met een beetje planning is een handeltje in gratis parkeren met de digitale GPK nog steeds mogelijk. Een mogelijke optie is dat er slechts één kenteken per keer gewijzigd kan worden, dus niet alle drie tegelijk, en dat bij veelvuldig wijzigen onderzoek uitgevoerd kan worden naar de reden hiervan.

Gemeente

In het ontwikkeltraject is voorlopig geconcludeerd dat met 3 kentekens voldoende tegemoet worden gekomen aan de flexibiliteit en het voorkomen van misbruik. Na de start zal op basis van ervaring in de praktijk gezien moeten worden of dit passend is. Er kan overigens maar één kenteken tegelijk actief zijn.

CRSD

U geeft aan dat misbruik met passagierskaarten op deze manier voorkomen wordt, echter er kan nog steeds door 'dochterlief' geparkeerd worden met de app zonder dat de gehandicapte kaarthouder aan boord is. Daarnaast wordt de app beschikbaar gesteld op meerdere telefoons voor 1 kaarthouder (maar kan er maar één kenteken van de drie actief gekoppeld zijn). In dit geval is het dus zelfs mogelijk om de app te misbruiken door één van de 3 vaste kenteken-houders zonder medeweten van de kaarthouder. De app zou juist gekoppeld moeten worden aan de telefoon van de kaarthouder en niet gebruikt moeten kunnen worden als die telefoon niet in de buurt is. Dit om fraude beter te voorkomen; een telefoon wordt immers niet snel meegegeven aan anderen. U geeft aan 'in de praktijk moet gezien worden of dit passend is'. Hoe gaat dit blijken? Waarop wordt gemeten/geëvalueerd? Het indienen van klachten is geen goede graadmeter gezien de klachten-barrière: de houding van de inwoner jegens het indienen en behandelen van klachten : "er wordt niets met klachten gedaan, kost teveel (negatieve!) energie, je krijgt een standaard antwoord, ik wil niet in een slecht blaadje komen bij de gemeente etc." Het aantal algemene gehandicapten parkeerplaatsen lijkt elk jaar te verminderen. Wellicht wordt het verminderen van deze plaatsen zelfs versterkt door de digitale GPK.

Gemeente

Het aanwijzen van algemene gehandicapten parkeerplaatsen staat los van de digitale GPK. Verder halen wij (buiten evt. grote projecten) geen algemene gehandicapten parkeerplaatsen weg.

CRSD

Ook bij grote projecten dient erop toegezien te worden dat het aantal algemene gehandicapten parkeerplaatsen blijft bestaan en wellicht zelfs uitgebreid dient te worden. De insteek van de gemeente dat er ondergronds geparkeerd dient te worden werkt niet voor mensen met een rolstoelbus die over het algemeen te hoog is om in een parkeergarage te parkeren. Daarnaast hangt

ondergronds parkeren alweer snel samen met langere te overbruggen afstanden om op de plaats van bestemming te komen wat lastig is voor GPK houders. Daarnaast zijn de algemene gehandicaptenplaatsen breder dan gewone plaatsen met een reden (zoals meer plaats om in en uit te stappen, zeker met rollator of rolstoel; vaak gebruik van bredere auto's zoals bestelbussen die een grotere draaicirkel hebben en dus moeilijk in een standaardplek kunnen parkeren, waar nóg minder plaats bij overblijft om in en uit te stappen).

Gemeente

Nieuwe gehandicapten parkeerplaatsen worden aangelegd volgens de richtlijnen zodat de doelgroep deze ook effectief kan gebruiken.

CRSD

Parkeren op iedere betaalde parkeerplaats is dus niet voor iedereen mogelijk maar dit wordt wellicht nog lastiger doordat mensen met de digitale GPK toch op de algemene gehandicaptenparkeerplaatsen parkeren. Dat dit niet nodig is zal met de invoering van de digitale GPK wellicht duidelijker worden, maar wellicht kan er nóg een stapje verder gegaan worden en aangegeven worden in de app met het verzoek aan de gebruiker: "Laat de algemene gehandicaptenparkeerplaatsen voor mensen zonder digitale vergunning"

Gemeente

Het recht van een GPK-houder om te parkeren op een gehandicapten parkeerplaatsen verandert niet door de digitale GPK. Onderscheid maken tussen de fysieke en digitale GPK is daardoor niet mogelijk. Als er een tekort zou ontstaan aan algemene gehandicapten parkeerplaatsen, is er reden om extra parkeerplaatsen voor gehandicapten aan te wijzen.

CRSD

Tot slot onze overige opmerkingen en vragen:

- Hoe wordt gesignaleerd/bepaald dat er een tekort aan algemene parkeerplaatsen ontstaat? Wat zijn de criteria en hoe wordt dit kenbaar bij de gemeente? Gaat de gemeente deze info actief ophalen bij de gebruikers of wordt er alleen gereageerd op klachten vanuit de gebruikers? Zie ook eerdere opmerkingen over de klachtenbarrière.
- Zoals eerder aangehaald maken we ons zorgen over het voldoende en op de juiste manier betrekken van laaggeletterden, ouderen en mensen die digitaal minder vaardig zijn. In de gegeven presentatie leek hier meer aandacht voor dan beschreven in het beleidsstuk. Met name de thuisbezoeken vinden wij een goede toevoeging maar worden niet concreet uitgewerkt in het beleidsstuk.
- Betrek doelgroep-organisaties bij de communicatie/uitleg (huisbezoeken) zoals de KBO, Platform VG en Eindhoven Toegankelijk.
- Zorg voor zorgvuldig toezicht op de uitgave van de fysieke GPK om misbruik te voorkomen.
- Zorg voor meer handhaving op de (fysieke) GPK. Verplicht het aanwezig zijn en ter plekke kunnen tonen van de fysieke GPK bij gebruik van de app.
- Koppel de digitale GPK/app aan één telefoon, namelijk die van de kaarthouder en zorg dat de app alleen werkt als de telefoon in de buurt is om misbruik tegen te gaan.
- De proefperiode van 3 maanden is ons inziens écht te kort. Een beleidswijziging met omvangrijke gevolgen (boetes) als deze moet meer tijd krijgen om te landen bij de gebruikers. Wij adviseren daarom met klem een verlenging van deze proefperiode naar 1 jaar.

Wij zijn graag bereid om ons advies nader toe te lichten.

De Cliëntenraad Sociaal Domein

Leden van de cliëntenraad zijn Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartén, Thijs Arnts, Simon de Waal, Jack Janssen, Jeanny Steens, Khaldoun Daghmach, Loubna Bakra, Sabine Gijzen en Richard Witvoet.

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech. 06 2000 4451

Cliëntenraad sociaal domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crzd@eindhoven.nl

Bijlage 8

Clëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Onderwerp : Voorstel voor het MT Sector Sociaal Domein over laptops t.b.v. cliëntenraad

Datum : Dinsdag 27 februari 2024

Inleiding

Op dit moment hebben meerdere leden binnen de cliëntenraad probleem met hun laptop. Het gevolg hiervan is dat zij niet goed hun werkzaamheden voor de cliëntenraad kunnen uitvoeren. Het grootste probleem ligt bij het gebruik van Teams. Meerdere leden kunnen op dit moment niet in Teams en hebben daardoor geen toegang tot de stukken voor de vergadering. Tot op heden lukt het ons niet om dit opgelost te krijgen. Dit wordt nu opgevangen door deze stukken apart op te sturen via de mail, wat qua beveiliging geen gewenste situatie is.

Nu blijkt dat het probleem vooral ligt aan de autorisatie vanuit de gemeente, aangezien wij gebruik maken van het domein van de gemeente. Wij maken als cliëntenraad gebruik van Teams in het domein van de gemeente in verband met de beveiliging, omdat wij ook toegang hebben tot ambtelijke stukken die soms nog onder embargo staan.

Tevens is het de afgelopen jaren gebruikelijk dat de laptops voor de cliëntenraad door de ambtelijk secretaris werden aangeschaft en dat deze ook de licenties voor de software regelde, veelal via de Mediamarkt. Het gevolg hiervan is dat er veel verschillende laptops uit verschillende jaren in gebruik zijn. Dit beleid levert nu het probleem op dat een aantal laptops onvoldoende (werk)geheugen heeft om Teams fatsoenlijk te laten draaien. Daarnaast zijn er inmiddels ook weer een aantal licenties voor de software verlopen. Wij kunnen voor de verlenging van deze licenties niet terugvallen op de gemeente en dienen dit zelf onderling op te lossen.

Voorstel

Wij zijn van mening dat deze situatie ongewenst is omdat onze leden op deze wijze niet goed kunnen functioneren in de cliëntenraad. Wij stellen voor om over dezelfde laptops te beschikken als de gemeenteraadsleden, met door de gemeente geïnstalleerde software en service (unaniem hardware beleid).

Toelichting

Door als cliëntenraad gebruik te maken van dezelfde laptops als de gemeente worden bovenstaande problemen verholpen. Als deze laptops via de gemeente geïnstalleerd worden kunnen ze gebruik maken van de licenties van de gemeente en is het probleem met verlopen licenties opgelost. Tevens geeft dit een betere beveiliging van de stukken die besproken worden, aangezien deze dan niet meer gedownload hoeven te worden om ze via mail te versturen naar leden die geen toegang tot teams hebben. Behalve dat dit de cliëntenraad ten goede komt is dit zeker ook in het belang van de gemeente.

Met de aanschaf van nieuwe laptops zal er tevens een oplossing komen voor het probleem met de vele verschillende type laptops en de onvoldoende capaciteit die sommige van deze laptops hebben.

In onze ogen is dit wel nodig aangezien een groot deel van de huidige laptops ouder dan 4 jaar is en niet wenselijk is dat deze komende jaren per stuk te gaan vervangen.

Laptop/ benodigdheden

Eenduidige laptops, gelijk aan de laptops van de gemeente en beheerd door de gemeente. Om goed te kunnen werken dienen de laptops te voldoen aan de volgende specificaties:

- Intel i5 processor
- 4 cores (kernen)
- 8 logische processoren
- Minimaal 256 Gb harddisk
- Minimaal 8 Gb internal memory
- WiFi 802.11n
- Klein formaat (max 13 inch)
- Een versie van Teams waarmee ook thuis geprint kan worden

We gaan er van uit dat de laptops van de gemeente hier minimaal aan voldoen. Tevens zou het een klein formaat (max 13 inch) laptop moeten zijn. Dit omdat een aantal leden van de cliëntenraad een fysieke beperking heeft en zij problemen hebben bij het gebruik en het vervoer van een groot formaat laptop. Tevens zijn er een aantal leden die de stukken thuis willen uitprinten. Met het account van de gemeente is dit niet mogelijk. Graag zien wij dat dit op de nieuwe laptops wel mogelijk is. De kosten van deze verbeterslag kunnen gedekt worden uit de begroting van de cliëntenraad.

Bovendien hebben we een contactpunt (servicedesk) nodig waartoe we ons kunnen wenden in geval van problemen met de laptops. Dit betreft alle ICT gerelateerde kwesties zoals autorisatie, licenties, beveiliging, updates, hardware etc.

Graag vernemen wij op korte termijn uw reactie op ons voorstel.

De cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Leden van de cliëntenraad zijn Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartan, Thijs Arnts, Simon de Waal, Jack Janssen, Jeanny Steens, Khaldoun Daghmach, Loubna Bakra, Sabine Gijzen en Richard Witvoet.

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech, 06 2000 4451

Clëntenraad Sociaal Domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crsd@eindhoven.nl

Bijlage 9

Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Onderwerp : Conceptadvies over ijsvrij houden van de blindegeleidelijnen

Datum : Dinsdag 20 februari 2024

Inleiding

Rondom het centraal station Eindhoven liggen blindegeleidelijnen op looproutes. Dit zijn ribbels op het trottoir die personen met een visuele beperking gebruiken om hun weg te vinden. Voor deze mensen is het noodzakelijk dat deze blindegeleidelijnen vrij zijn van obstakels én van ijs. Tijdens de afgelopen koude winterdagen lag overal sneeuw en ijs, niet alleen op wegen maar ook op looproutes waarvan sommige met blindegeleidelijnen. Sneeuw op deze looproutes werd platgelopen en dat voor weer in waardoor het spekglad werd.

Zo werd het afgelopen januari onder andere glad op de looproute, met blindegeleidelijn, van en naar het centraal station. Mensen die haast hadden om de trein te halen gleden uit. Gelukkig bleef iedereen ongedeerd. Nadat de situatie gemeld werd hebben stadstoezichtambtenaren ter plekke provisorisch 10 kg keukenzout gestrooid, terwijl dit eigenlijk door het gebiedsbeheer opgepakt had moeten worden. Het was op meerdere looproutes in Eindhoven glad geworden. Onder andere op de rolstoelhellingbaan bij het stadhuis en bij looppaden van woningen voor ouderen.

Beleid

Als het KNMI een waarschuwing afgeeft voor gladheid dan heeft het wegbeheer vervolgens een inspanningsplicht om gladheid te bestrijden. Het wegbeheer moet daarom een adequaat gladheidsbestrijdingsplan hebben. Veelal worden alleen op belangrijke wegen en fietspaden gestrooid, maar *niet* op looproutes. Via de BuitenBeter app kan wel een melding gedaan worden over (gladheid in) de openbare ruimte. Echter een preventief gladheidsbestrijdingsplan voor looproutes is er niet. Daarnaast is het ieders eigen verantwoordelijkheid om extra op te letten bij gladheid wanneer men naar buiten treedt.

Advies

Ons advies ter zake luidt daarom als volgt:

- Blindegeleidelijnen moeten altijd ijsvrij zijn en bovendien zijn ijsvrije looproutes ook nodig voor mensen in een rolstoel en mensen die slecht ter been zijn.
- Zorg dat belangrijke en intensief gebruikte looproutes *ook* opgenomen worden in het gladheidsbestrijdingsplan.
- Zorg dat het wegbeheer hiervoor (niet vrijblijvend) verantwoordelijk wordt.

Wij hopen spoedig van u antwoord te mogen ontvangen en zijn graag bereid om ons advies nader toe te lichten.

De cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Leden van de cliëntenraad zijn Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartan, Thijs Arnts, Simon de Waal, Jack Janssen, Jeanny Steens, Khaldoun Daghmach, Loubna Bakra, Sabine Gijzen en Richard Witvoet.

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech, 06 2000 4451

Cliëntenraad Sociaal Domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crsd@eindhoven.nl

Bijlage 10

Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Onderwerp : Advies over Koers Sociaal (2)040

Datum : 11 juni 2024

Inleiding

De gemeente stelt in de kernboodschap van haar nota Koers Sociaal (2)040 dat de stad in de periode van 2025 tot 2040 groeit en dat ook de vraag naar hulp en ondersteuning groeit. Dit vindt plaats tegen de achtergrond van minder beschikbare middelen en gebrek aan zorgpersoneel. Deze feiten dwingen de lokale overheid om keuzen te maken. In de Koers Sociaal (2)040 worden op hoofdlijnen keuzen gemaakt voor de periode 2025 - 2040.

De nota Koers Sociaal (2)040 betreft een groot aantal thema's in het sociaal domein die ook wij deels in ons Verkiezingsmanifest 2022 – 2026 hebben aangegeven. Wij gaven daarbij de opgaven weer die wij voor de aanstaande jaren zien voor onze stad en gaven daarbij onze prioriteiten weer. Omdat onze keuzen daarin voldoende verwoord zijn, hebben wij dit manifest als bijlage toegevoegd bij dit advies.

De cliëntenraad heeft pas op 21 mei een presentatie gekregen van de Koers Sociaal (2)040 en nadien de nota zelf. Hierdoor moesten wij dit advies in een te korte tijd tot stand brengen. Wij betreuren deze gang van zaken en hopen dat dit in de toekomst niet meer plaatsvindt.

Ons advies betreft een reactie op deze koersnota en we hebben we voor de leesbaarheid de hoofdstukindeling van de nota aangehouden.

Data en onderzoek

Onder deze titel wordt een cijfermatige onderbouwing gegeven van de problematiek. Hierbij wordt mensen in een kwetsbare situatie nader geduïd. Dit zijn met name mensen die te maken hebben met een stapeling van problemen en weinig hulpbronnen. Dit zijn volgens Koers Sociaal (2)040: 65-plussers, alleenstaanden, eenoudergezinnen en mensen met een migratieachtergrond. Wij vinden dit niet de meest kwetsbare groepen in de samenleving. Volgens ons zijn dit wel: chronisch zieken, mensen lichamelijke handicaps, mensen met psychiatrische aandoeningen, mensen met verstandelijke beperkingen, mensen in armoede, mensen zonder huis en mensen zonder werk. Wij zijn van mening dat deze mensen veel kwetsbaarder zijn dan de in de nota genoemde groepen.

In de nota wordt kort ingegaan op het inwonersperspectief. Hierbij wordt gewezen naar 2000 gesprekken met Eindhovenaren tijdens het project "Blik op Eindhoven" uit 2021. Hieruit kwam de behoefte aan samenhang en gemeenschapsvorming naar voren. Wij merken dat dit tijdens de Coronaperiode was en dus mede in dat perspectief moet worden gezien. Daarnaast zijn er een aantal stadsgesprekken en inwonerssessies geweest. Daarmee nota is wat ons betreft op beperkte data gebaseerd. Wij vinden dat het perspectief van de inwoner van Eindhoven meer moet worden meegenomen. Wijkbewoners weten immers wat er leeft in hun wijk en hun input is zeer waardevol. Zeker als je wijkgericht wil gaan werken is het belangrijk om goed op de hoogte zijn van de situatie en

leefklimaat in de betreffende wijk. Wij adviseren om de inwoners in de verdere uitwerking van deze nota beter mee te nemen.

De leidende principes

De cliëntenraad kan zich in beginsel vinden in de drie leidende principes die zijn gekozen voor Koers Sociaal (2)040. Met name het derde principe dat er ongelijk geïnvesteerd zal moeten worden om gelijke kansen te creëren juichen wij toe.

In het eerste principe wordt uitgegaan van kracht van de inwoners. Het is goed dat de gemeente verder wil bouwen op de kracht van de inwoners. Het aantal vrijwilligers in Eindhoven neemt af is het belangrijk om deze actieve inwoners te koesteren en wellicht niet verder te belasten. Wij adviseren om te kijken op welke wijze vrijwilligerswerk aantrekkelijker kan worden gemaakt zodat er meer schouders kunnen zijn om op te bouwen.

Wij maken ons zorgen over het in de nota vermelde “aanpakken van de grondoorzaken”. Het is ons niet duidelijk welke grondoorzaken hiermee bedoeld worden. Bij de meest kwetsbaren hebben we te maken met ouderen in hun laatste levensfase, mensen met levenslange handicaps, mensen met verstandelijke beperkingen, mensen met chronische ziektes, mensen met psychiatrische aandoeningen. Deze groepen hebben allemaal te maken met oorzaken die niet weg te nemen zijn. Om ervoor te zorgen dat ook deze groepen meer kansen hebben om deel te nemen aan de samenleving vinden dat wij de gemeente hiervoor het VN-Verdrag handicap en de Lokale Inclusie Agenda beter als onderlegger kan gebruiken.

In de nota wordt aangegeven dat de gemeente de beweging van 2^e naar 1^e naar 0^e lijnsondersteuning wil continueren. Wij merken op dat om in de 2^e lijnsondersteuning te komen een doorverwijzing nodig is. Wij zijn van mening dat de inwoners die van deze specialistische zorg gebruik maken deze ook daadwerkelijk nodig hebben om goed geholpen te worden. De huidige wachtlijsten geven ook de noodzaak van 2^e lijnsondersteuning aan. Wij pleiten ervoor dat de gemeente niet op voorhand inzet van specialisten moet afhouden, maar in goed overleg met specialisten moet gaan kijken naar de mogelijkheden zoals: integraal samenwerken van de eerste en de tweede lijn waardoor efficiëntere inzet van specialisten mogelijk is en de client beter geholpen wordt.

Graag zien wij een verdere uitwerking van het derde principe. Als gekeken wordt naar de kwetsbare groepen dan zien we dat deze zich concentreren in een aantal wijken in Eindhoven. Dat roept bij ons de vraag op of de inzet van beperkte middelen, voldoende zal zijn om deze inwoners in deze wijken betere kansen bieden.

De opgaven

Wij ondersteunen de gedachte om uit te gaan van eigen kracht (individueel en collectief). U geeft aan erop te vertrouwen dat inwoners in staat zijn met elkaar tot goede oplossingen te komen en sluit daarbij aan bij de krachten en kansen die al aanwezig zijn in gemeenschappen en wijken. Waarbij ook uitgegaan wordt van het eigenaarschap van de burger. U geeft aan dat actief luisteren naar de inwoner hierbij zeer belangrijk is, wat in onze ogen inderdaad een basisvoorwaarde is.

Wij vragen ons af of hierbij niet te veel gesteund wordt op de gemeenschappen en inwoners, zeker nu Eindhoven grote veranderingen doormaakt in de samenstelling van bevolking die, zoals u zelf ook al aangeeft, de verbinding tussen de inwoners op de proef zal stellen. Daarom pleiten wij ervoor dat er ook gekeken wordt naar scenario's waarbij de gemeente de regie behoudt als blijkt dat de draagkracht van een wijk/gemeenschap onvoldoende is.

In deze opgave geeft u aan de overtuiging te hebben dat veel ondersteuningsvraagstukken het beste opgelost kunnen worden dichtbij de inwoner in diens eigen netwerk. De zorg- en ondersteuning wordt dan zoveel als mogelijk collectief georganiseerd in de sociale basis. Wij ondersteunen de gedachte dat hulp laagdrempelig en in de nabije omgeving aangeboden moet worden. Voor de meeste inwoners zal dit voldoende zijn. Wij zien hier echter wel een paar risico's waar wij u op wijzen.

Er wordt veel aandacht besteed aan het versterken van het collectief waarbij meer Eindhovenaren meedelen in de 'collectieve trots' van onze stad. Dit zal voor het grootste deel van de inwoners werken, maar voor een kleine groep niet. Wij merken op dat met deze benadering het risico aanwezig is dat individuen niet meer in beeld zijn. Deze kleine groep heeft niet mogelijkheden om hier deel van uit te maken. Eerder benoemde meest kwetsbare mensen zullen mogelijk niet in staat om mee te komen met het collectief of kunnen niet terugvallen op een sociaal netwerk. Juist deze meeste hulpbehoevende hebben juist behoefte aan meer persoonlijke aandacht.

Dit komt ook terug in de inrichting van de fysieke omgeving. Hierbij geeft u aan dat de maatschappelijke voorzieningen in de wijk gericht moet zijn op ontmoeting en laagdrempelige toegang tot ondersteuning bieden. Dit volgens het principe van de 15 minutenstad. Ook hierbij willen wij opmerken dat deze voorzieningen niet geschikt of bereikbaar zijn voor de meest kwetsbare groepen.

Wij adviseren om apart extra aandacht te geven aan deze meest kwetsbare mensen aan de hand van het VN-Verdrag handicap om te borgen dat ook deze mensen kunnen met de nieuwe Koers (2)040 en kunnen delen in de collectieve trots van onze stad. Want dat kan alleen, zoals u zelf ook aangeeft, als iedereen deel kan nemen aan de maatschappij en daartoe gelijke kansen krijgt. Met een 'plus' voor inwoners en wijken met een samenloop van problemen met de opgaven: Kansrijk opgroeien, Een financieel zeker bestaan en Eerst een thuis.

In de Koers Sociaal (2)040 geeft u aan voor een aantal groepen inwoners de komende jaren extra in te zetten op drie fundamentele zekerheden: de zekerheid van mee kunnen doen in de samenleving en je kunnen ontwikkelen; voldoende en voorspelbaar inkomen; een dak boven je hoofd in een geschikte en betaalbare woning. Wij vinden dat deze drie opgaven een noodzakelijke voorwaarde zijn voor de sociale basis. Zonder deze voorwaarde kunnen mensen ook niet bijdrage aan een sterkere sociale basis in Eindhoven.

U stelt voor dat de gemeente individueel georganiseerde jeugdhulp collectief gaan organiseren op school. Wij staan achter het idee om meer te investeren in de scholen en de spilfunctie die ze hebben als essentieel te zien voor een goede sociale basis. Echter veel jeugdigen met problemen hebben samen met hun ouders en leerkrachten een gezamenlijk aanpak nodig. Bij veel problemen voor jeugdigen ligt de oorzaak in de thuissituatie. Dit vraagt in onze ogen echt om een individuele aanpak omdat geen enkele situatie gelijk is. Wij pleiten er dan ook voor dat er voldoende mogelijkheden voor individuele hulp beschikbaar blijven.

U geeft aan de pedagogische basis te willen versterken voor alle kinderen en te willen normaliseren waar het kan. Hierbij wordt de aandacht verlegd van kind naar gezinszorg met aandacht voor de oorzaken van problemen. Hierbij is het on onze ogen wel belangrijk om opvoedondersteuning in de sociale basis voor alle inwoners beschikbaar te maken. Hiermee kan er op een laagdrempelige manier en in een vroeg stadium hulp worden geboden. Waarmee er zonder grote ingrepen een kind een goede basis gegeven kan worden om zo kansrijk op te groeien.

Wij vinden het positief dat de gemeente verder kijkt dan enkel de mogelijkheden van een inwoner voor betaald werk, maar ook kijkt naar een sterke verbinding tussen meedoen en

inkomensstabiliteit. Gezien worden en je kunnen ontwikkelen in de samenleving is inderdaad ook belangrijk. Wij hopen echt dat het Eindhoven gaat lukken om het systeem dat uitgaat van wantrouwen en controleren, om te zetten naar een systeem van vertrouwen en stimuleren. Het is goed dat ook de werkgevers binnen de gemeente hierbij worden betrokken om op die manier meer passende banen te creëren waarmee meer mensen de mogelijkheid krijgen om naar eigen vermogen zinvol mee te doen in de maatschappij.

Op het gebied van huisvesting kunnen wij ons vinden in de plannen die in de Koers Sociaal (2)040 worden beschreven. Wij zijn ons echter wel bewust van de lastige omstandigheden in de huidige situatie. Wij gaan ervan uit dat zoveel mogelijk punten worden uitgevoerd, maar begrijpen dat het lastig is om aan alle wensen te kunnen voldoen.

Conclusie

Wij kunnen ons op hoofdlijnen vinden in de plannen die de gemeente heeft met Koers Sociaal (2)040.

Er zijn echter wel een aantal punten die in onze ogen meer aandacht en uitwerking vereisen. Het is spijtig dat wij door het zeer korte tijdsbestek tussen de presentatie en deadline voor ons advies dit niet verder hebben kunnen uitwerken en verduidelijken. Zeker gezien het feit dat dit onderwerp zoveel raakvlakken heeft met ons manifest en de zaken waar wij ons als cliëntenraad hard voor maken.

In de nota komen wij een aantal opmerkingen tegen die in onze ogen meer uitwerking behoeven. Opmerkingen zoals “de informele sociale basis ruimte geven om te floreren door gemeenschapsvorming te stimuleren” en ook “er komt een actieve programmeringsstrategie voor de institutionele sociale basis” en “we gaan laagdrempelige collectieve dienstverlening in de buurt vormgeven in nauwe verbinding met stedelijk/regionaal aanbod van aanvullende individuele zorg- en ondersteuning” zijn breed uit te leggen en moeilijk te begrijpen voor een inwoner van Eindhoven. Wij verwachten dat dit in de verdere uitwerking duidelijk gaat worden.

Verder merken wij op dat er de afgelopen tijd meerdere nota's over het sociaal domein zijn verschenen, onder meer: Vereenvoudiging sociaal domein, Transformatie sociaal domein, De sociale 7 en nu Koers Sociaal (2)040. Wij adviseren om bij de verdere uitwerking van deze nota's integratie te laten plaatsvinden.

Tot slot

We gaan ervan uit dat we betrokken worden bij de verdere uitwerking van deze Koers Sociaal (2)040.

Wij zijn graag bereid om onze reactie nader toe te lichten.

De Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Leden van de cliëntenraad zijn: Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartén, Thijs Arnts, Simon de Waal, Richard Witvoet, Sabine Gijzen, Jeanny Steens, Loubna Bakra en Jack Jansen.

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech, 06 2000 4451

Cliëntenraad sociaal domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crsd@eindhoven.nl, tel 06 2149 7612

Bijlage 11

EINDHOVEN

Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Onderwerp : Advies over voorgestelde wijzigingen in het debiteurenbeleid

Datum : 4 juni 2024

Inleiding

De gemeente is voornemens om de regelgeving rondom het debiteurenbeleid eenvoudiger te maken en meer naar de menselijke maat te kijken. Hierdoor komen er meer mogelijkheden om de schulden aan de gemeente te verminderen en extra kosten te voorkomen. Het gaat hier om inwoners die het financieel vaak lastig hebben.

Overwegingen

Wij hebben goed naar de voorstellen gekeken en merken daarbij het volgende op:

- de rust voor de betrokken inwoner als gevolg van de maatregelen zal in onze ogen een positieve uitwerking hebben;
- door in te zetten op maatwerk wordt ruimte gecreëerd om beter te kijken naar de achterliggende redenen van de opgebouwde schulden;
- en zeker zo belangrijk is dat de inwoner op deze wijze beter wordt gezien en gehoord;
- het zou goed zijn als er dan ook met de inwoner gekeken wordt op welke wijze de schuld afgebouwd kan worden.

Daarnaast vinden we het goed om te zien dat de extra kosten voor onder andere aanmaningen en deurwaarders niet meer in rekening gebracht zullen worden. De toch al kwetsbare groep met weinig mogelijkheden krijgt zo de kans om eerder uit schulden te komen. Hierdoor wordt veel stress bespaard en zullen problemen op andere gebieden ook verminderen.

Punten van aandacht

We hebben een aantal punten waar we aandacht voor vragen:

- In de voorstellen wordt gesproken over meer duidelijkheid. Door duidelijkere taal en regels moet het voor de inwoner makkelijker worden om te kijken welke rechten en plichten er zijn bij schulden en terugvorderingen door de gemeente. Wij pleiten ervoor dat de wijze waarop deze informatie wordt verstrekt ook eenvoudiger en uitgebreider wordt. Op dit moment kan men bij vragen bellen naar het algemene nummer of een e-mail sturen. Wij denken dat een mogelijkheid om langs te kunnen komen met vragen helpend kan zijn. Ervaring leert dat deze manier van informatieverstrekking meer inwoners bereikt.
- Op dit moment staan er in het debiteurenbeleid verschillende termen die in onze ogen vragen om verduidelijking omdat ze niet eenduidig zijn. We noemen hierbij: onredelijk/onbillijk, dwingende reden, schuldenproblematiek, onderhoudsplicht en draagkracht. Vanwege de transparantie voor en de rechtszekerheid van de inwoners zouden wij graag zien dat deze termen concreter worden uitgewerkt. Dit zal in onze ogen meer duidelijkheid scheppen en discussie voorkomen.

- In de regeling wordt een onderscheid gemaakt tussen verwijtbare en niet-verwijtbare vorderingen, waarbij verwijtbare minder coulant behandeld worden. Dit is enerzijds begrijpelijk. Anderzijds is het mogelijk dat inwoners verwijtbaar gehandeld hebben uit wanhoop omdat ze heel diep in de financiële problemen zitten. Wij hopen dat het maatwerk ook in deze gevallen toegepast kan worden, waardoor deze inwoners ook coulant behandeld kunnen worden zoals inwoners die niet-verwijtbaar hebben gehandeld. Het gaat immers om een kwetsbare doelgroep.

Advies

Wij zijn van mening dat de voorgestelde wijzigingen in het debiteurenbeleid een positieve uitwerking zullen hebben voor de inwoners. Wij hebben gewezen op een aantal aandachtspunten met betrekking tot informatieverstrekking, terminologie en coulante behandeling. Wij hopen dat u deze meeneemt in verdere uitwerking.

De cliëntenraad geeft een positief advies over de voorgestelde wijzigingen in het debiteurenbeleid.

Wij zijn graag bereid om ons advies nader toe te lichten.

De cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Leden van de cliëntenraad zijn Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartén, Thijs Arnts, Simon de Waal, Jack Janssen, Jeanny Steens, Loubna Bakra, Sabine Gijzen en Richard Witvoet.

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech, 06 2000 4451

Cliëntenraad Sociaal Domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crsd@eindhoven.nl

Bijlage 12

Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Onderwerp : Advies over dierenartskosten voor minima

Datum : 18 juni 2024

Hierbij geven wij ongevraagd advies over tegemoetkoming bij dierenartskosten voor minima.

Inleiding

Op 2 april 2024 werd een motie hierover ingediend door de PvdD en het Ouderen Appèl. Deze motie werd toen afgewezen. Op 28 april 2024 is een motie van de PvdD aangenomen, met de volgende strekking: “In het kader van dierenwelzijn te onderzoeken wat de mogelijkheden en kosten zijn voor het verstrekken van een vergoeding of korting in de dierenartskosten voor inwoners met een inkomensverklaring. De raad in Q4 2024 te informeren over de haalbaarheid hiervan.”

Onze overwegingen

Een huisdier is enorm belangrijk voor levensgeluk. Het geeft mensen een (zorg)doel, veiligheid, liefde, helpt bij het onderhouden van sociale contacten en bevordert positieve gedachten. In een tijd waarin de samenleving vergrijsst en vereenzaamt en mensen vaak al veel verlies hebben ondervonden, is hun dier en hun maatje soms het enige wat ze nog hebben. Het is welbekend dat dit een goede invloed heeft op de (mentale) gezondheid van mensen.

De gemeente Eindhoven staat in haar sociaal beleid voor ondersteuning zoeken in eigen kring en zelfredzaamheid. De gemeente denkt dan aan mantelzorg, vrijwilligers, dagbesteding, maar denkt nog niet aan wat er gebeurt als iemand zijn of haar (dieren)maatje ziek wordt en er te weinig budget is voor hulp. Het is bekend dat de dierenartskosten de laatste jaren enorm gestegen zijn en dat deze kosten voor minima niet meer op te brengen zijn.

Volgens de Eindhovense dierenarts Stijn Peters, blijkt dat ‘actieve ingeschreven cliënten’ gemiddeld € 350 per jaar besteden en dat de voorgestelde behandeling niet altijd voortgezet kan worden door geldgebrek. Een behandeling dient direct afgerekend te worden wat niet altijd mogelijk is en daarom is het idee van een waardebon een enorme winst voor de minima met huisdieren.

Er zijn talloze gemeenten die minima inmiddels ondersteunen: met inloopuren bij dierenartsen, met huisdierzorg tegen verlaagde tarieven of met kortingsbonnen voor dierenartsbezoeken zoals Helmond en Amsterdam.

Ons advies

De aangenomen motie voortvarend uit voeren, echter niet in het kader van dierenwelzijn maar in het kader van minimabeleid.

De Cliëntenraad Sociaal Domein

Leden van de cliëntenraad zijn: Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartén, Thijs Arnts, Simon de Waal, Richard Witvoet, Sabine Gijzen, Jeanny Steens, Loubna Bakra en Jack Jansen.

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech, 06 2000 4451

Cliëntenraad sociaal domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crstd@eindhoven.nl

Bijlage 13

EINDHOVEN

Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Onderwerp : Advies over respons meedoenbijdrage

Datum : 12 november 2024

Inleiding

Elk jaar krijgen de inwoners en gezinnen met een inkomen lager dan 120% van de bijstandsnorm de zogenoemde meedoenbijdrage. Deze bijdrage geldt voor ieder gezinslid en is bedoeld om deel te kunnen nemen aan een sport of andere sociale activiteiten. Tevens zijn andere initiatieven ter ondersteuning van deze groep, zoals gratis met de bus, gekoppeld aan deze meedoenbijdrage. Twee jaar geleden heeft de cliëntenraad al een advies geschreven over de meedoenbijdrage. Aanleiding hiervoor was destijds dat de energietoeslag ook aan de meedoenbijdrage werd gekoppeld. Bij navraag bleek dat er in 2022 van de 10.215 inwoners, die een brief hadden ontvangen voor de meedoenbijdrage, slechts 8.145 mensen deze hadden geretourneerd. Mede door ons advies heeft de gemeente in het najaar van 2022 een extra campagne opgezet om deze mensen alsnog te bereiken. Vol trots werd er in het Eindhovens Dagblad gemeld dat het bereik was toegenomen tot 85%.

Probleem

Dit jaar heeft de cliëntenraad opnieuw geïnformeerd naar de stand van zaken omtrent de meedoenbijdrage. Gelukkig blijkt dat de respons is toegenomen. In totaal werden er dit jaar 9.652 huishoudens aangeschreven en hiervan retourneerden er bij de eerste run 7.907 en bij de tweede nog eens 540 inwoners. Daarmee komt het totaal op 8.447 geretourneerde formulieren; ruim 87 %. De cliëntenraad is blij dat het aantal reacties toeneemt, echter het aantal mensen (1.205) dat het formulier niet retourneert en daardoor geen gebruik maakt van deze regeling, blijft hoog is. Zeker omdat het hier gaat over huishoudens die in de bijstand zitten. Wij kunnen ons niet voorstellen dat al deze huishoudens bewust de keuze maken om van het recht op deze bijdrage af te zien. Helemaal als het gaat om huishoudens met inwonende kinderen waar het met een bijdrage tot maximaal € 583,00 per kind al snel om een aanzienlijk bedrag gaat.

Daar komt ook nog bij dat deze huishoudens in 2025 geen gebruik kunnen maken van de aan deze bijdrage gekoppelde voorzieningen zoals gratis met de bus, het tientjes-abonnement van de bibliotheek en de Passe-Partout voor goedkoop zwemmen. Allemaal voorzieningen waarmee zij beter en makkelijker mee kunnen komen in de huidige maatschappij en die zodoende in onze ogen van groot belang zijn.

Vragen

De cliëntenraad wil graag weten waarom er nog steeds zoveel inwoners geen gebruik maken van de meedoenbijdrage en met name waarom de non-response van inwoners met een bijstandsuitkering zo hoog is. Men hoeft slechts te controleren of het inkomen juist is en de brief te retourneren.

- Hebben zij de brief gelezen en besloten hiervan af te zien?
- Zijn deze mensen niet in staat om deze brief zelfstandig te lezen of niet in staat de inhoud hiervan te begrijpen?

- Bekend is dat er mensen in de bijstand zitten met financiële problemen en om die reden soms de post niet meer openen?
- Kan het zijn dat deze mensen de brief hebben gemist of niet onder ogen gekregen of dat het bij PostNL verkeerd is gegaan waardoor een brief niet is aangekomen?

Advies

De meedoenbijdrage is een zeer belangrijk onderdeel van het armoedebeluid.

Wij adviseren de gemeente Eindhoven daarom alle moeite te doen dit jaar nog de mogelijkheden die er zijn te benutten om de meedoenbijdrage onder de aandacht te brengen zodat de huishoudens die hier recht op hebben zich alsnog kunnen aanmelden. Daarbij zou het goed zijn als de aanvullende regelingen in 2025 los kunnen worden aangevraagd, ook als er in 2024 geen meedoenbijdrage is aangevraagd. Zo voorkom je dat mensen twee keer (of meer) nadeel ondervinden voor het niet retourneren van de brief. Immers kunnen zij in 2025 geen gebruik maken hiervan als zij in 2024 geen meedoenbijdrage hebben gekregen.

Daarnaast willen wij erop aandringen dat de gemeente gaat onderzoeken wat de reden is dat deze mensen zonder extra aandacht de brief die zij in februari ontvangen niet terugsturen. Men kan precies zien wie de brief niet heeft teruggestuurd; het zou dus niet moeilijk moeten zijn om na te gaan wat de reden hiervan is. Na zo'n onderzoek is bekend vanuit welke groepen er een hoge non-response is, waardoor er in de toekomst veel doelgerichte maatregelen kunnen worden genomen om deze wel te bereiken en te overtuigen gebruik te maken van de meedoenbijdrage.

De kosten die hiermee gemoeid zijn zouden dan ten laste kunnen komen van het geld dat de gemeente dit jaar bespaart aan niet uitgekeerde bijdrages.

De CRSD is graag bereid om mee te denken welke maatregelen er genomen kunnen worden en hoe deze het best kunnen worden uitgezet. We hebben het doel om het bereik van de meedoenbijdrage en aanvullende regelingen onder deze kwetsbare groep inwoners te vergroten.

Graag zien wij uw antwoorden op onze vragen en een reactie op het advies tegemoet. Wij zijn natuurlijk bereid om een en ander toe te lichten.

De Cliëntenraad

Leden van de cliëntenraad zijn: Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartan, Thijs Arnts, Simon de Waal, Richard Witvoet, Sabine Gijzen, Loubna Bakra.

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech en ambtelijk secretaris is Hanneke Busscher-Slob

Cliëntenraad sociaal domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crsd@eindhoven.nl

Bijlage 14

EINDHOVEN

Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Onderwerp : Advies over nota vrijwilligersbeleid “Vrijwillig voor elkaar”

Datum : 12 november 2024

Inleiding

Vrijwilligerswerk speelt een belangrijke rol in de samenleving. Dankzij de inzet van vrijwilligers vinden tal van zinvolle activiteiten plaats waar mensen hun talenten ontwikkelen, elkaar leren kennen, naar elkaar omkijken, samen kunnen sporten, cultuur kunnen bedrijven en zorg dragen voor hun omgeving.

Vrijwilligerswerk levert zo ook in Eindhoven een waardevolle bijdrage aan de gemeenschap en aan het versterken van de sociale cohesie. Vrijwilligerswerk verbindt mensen met verschillende achtergronden en creëert netwerken binnen gemeenschappen. Door te werken aan gezamenlijke doelen worden de onderlinge banden tussen Eindhovenaren versterkt, hetgeen bijdraagt aan een hechter en veerkrachtiger Eindhoven.

Naast de positieve impact op de samenleving is vrijwilligerswerk ook goed voor de vrijwilligers zelf. Mensen die vrijwilligerswerk verrichten zijn doorgaans gelukkiger dan mensen die dat niet doen; zijn tevredener over hun leven, hun sociale contacten en hun mentale gezondheid. Gelukkig doen veel mensen in Eindhoven vrijwilligerswerk: 1/3 van alle Eindhovenaren zet zich vrijwillig in.

Er zijn echter ook uitdagingen zoals de behoefte aan flexibiliteit, de internationalisering van Eindhoven en een daling in de afgelopen jaren van het aantal Eindhovenaren dat aangeeft zich vrijwillig in te zetten. Het vrijwilligerswerk is aan verandering onderhevig en er is behoefte aan duidelijk vrijwilligersbeleid om het vrijwilligerswerk in Eindhoven te versterken.

Ontwikkelingen

Daling aantal vrijwilligers

Onderzoek toont aan dat vrijwilligers in Eindhoven schaarser worden. Bijna 1/3 van de sportverenigingen geeft aan dat ze niet voldoende vrijwilligers heeft om de activiteiten ‘draaiende’ te houden. Er is een daling te zien van 43% (2015) naar 33% (2023) in het aantal Eindhovenaren dat aangeeft vrijwilligerswerk te doen. Het laatste onderzoek uit 2023 laat zien dat 56% van de organisaties aangeeft niet genoeg vrijwilligers te hebben. Met name jongeren en Eindhovenaren met een andere culturele achtergrond melden zich minder snel als vrijwilliger.

Flexibele inzet

Er is veel vrijwillige energie in Eindhoven, ruim de helft van de Eindhovenaren geeft aan (misschien) bereid te zijn zich in te zetten voor de buurt. Het merendeel van de Eindhovenaren is dus bereid zich

op een of andere manier vrijwillig in te zetten. Maar de behoefte van de vrijwilliger is wel aan het veranderen. In mindere mate is er behoefte aan vrijwilligerswerk op vaste tijden en voor een

bepaalde tijdsduur. In Eindhoven is 21% van de vrijwilligers, een ‘oproepbare vrijwilliger’. Naar verwachting gaat dit aantal de komende jaren toenemen. Steeds meer is de behoefte om het vrijwilligerswerk op een flexibele manier in te vullen. Dat betekent dat ‘vaste’ vrijwilligersfuncties steeds moeilijker ingevuld worden. Een veelgehoord geluid is dan ook dat functies zoals vrijwillig besturen steeds moeilijker zijn in te vullen.

Engelse taal

Eindhoven wordt steeds internationaler en de Engelse taal speelt een prominentere rol in het straatbeeld. Veel vrijwilligersorganisaties zijn hier nog niet goed op ingesteld. Engelstaligen hebben een beperkter sociaal netwerk in vergelijking met Nederlandstaligen. Vrijwilligerswerk biedt voor internationals bij uitstek een goede gelegenheid om hun sociale netwerk uit te breiden.

Regeldruk

Regelgeving die voor regeldruk zorgt komt zowel vanuit de Rijksoverheid als de gemeente. Voorbeelden van regelgeving vanuit het Rijk zijn de belastingregelgeving, aansprakelijkheid, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en de VOG-verklaring. De gemeentelijke regels waar druk wordt ervaren gaan met name over het subsidieproces.

Waardering

Waardering is essentieel voor het behoud van vrijwilligers. Het laat hen zien dat hun inzet wordt opgemerkt en gewaardeerd. Wanneer vrijwilligers zich erkend en gerespecteerd voelen, zijn ze bovendien eerder geneigd om zich langdurig in te zetten. Uit onderzoek blijkt dat vrijwilligers waardering belangrijk vinden; van de mensen waarvoor het gedaan wordt, van de organisatie waar het vrijwilligerswerk wordt gedaan en van de gemeente. Uit landelijk onderzoek blijkt een betere waardering een belangrijk verbeterpunt te zijn. Door sommige vrijwilligersorganisaties wordt daarom gepleit voor een vrijwilligersvergoeding.

Actieplan

Op basis van de onderzoeksresultaten is een actieplan opgesteld dat een antwoord moet geven op de geschetste problematiek. Als actiepunten worden onder meer genoemd:

- Minder regeldruk
- Betere communicatie vanuit de gemeente
- Meer manieren om waardering te laten blijken
- Betere opleidingsmogelijkheden voor vrijwilligers
- Onderzoek naar mogelijkheden voor een vrijwilligersvergoeding
- Beter toegankelijk zijn en daardoor beter bereiken van jongeren, ouderen, expats en mensen met een migratieachtergrond
- Experimenteren met andere bestuursvormen
- Mogelijkheden onderzoeken voor een flexpool

Monitoring

Het actieplan is mede gebaseerd op een enquête en vormt daarmee tevens een eerste 0-meting voor wat betreft de stand van het beleid. De enquête wordt over 2 jaar nogmaals uitgezet om de voortgang en resultaten te onderzoeken en vindt tevens plaats binnen de cyclus van de ‘monitor sociale basis’.

Bevindingen

De nota geeft aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen:

- Als het **begrip vrijwilligers** te veel wordt opgerekt dan doet bijna iedereen vrijwilligerswerk. Het is goed om een onderscheid te maken tussen iets doen voor bekenden/naasten zoals familie/vrienden/buren of in georganiseerd verband voor anderen iets doen. Vervolgens is het ook belangrijk om een onderscheid te maken tussen professionele organisaties (zoals ziekenhuizen, verpleeghuizen, zorginstellingen en scholen) die vrijwilligers inzetten en bekostigen en organisaties in de sociale basis die draaien op vrijwilligers. Wat ons betreft moet de nadruk liggen op deze laatste categorie, ook wat financiering betreft.
- De **terugloop in vrijwilligers** en het achterblijven van jongeren heeft ook te maken met het drukke leven van velen waardoor er weinig tijd overblijft. Veel twintigers en dertigers moeten met zijn tweeën werken om een huis te kunnen betalen en om kinderopvang te regelen.
- Het valt ons op dat **expats** wel expliciet genoemd worden bij de uitwerking maar **migranten** niet. Wij vinden dat ook migranten en migrant-organisaties in de uitwerking genoemd moeten worden.
- **Mensen met een beperking** moeten ook toegang hebben tot vrijwilligerswerk en dat betekent dat soms de werkplek aangepast moet worden of dat vervoer gefaciliteerd moet worden.
- Voor mensen met **afstand tot de arbeidsmarkt, voor mensen in een reïntegratietraject en voor statushouders** kan vrijwilligerswerk ook een uitstekende opstap zijn voor een betaalde baan.
- Bij al onze suggesties vinden wij het van belang te vermelden dat er geen sprake mag zijn van het **verdringen van betaalde arbeid** door vrijwilligerswerk.
- Er zijn meerdere **koepelorganisaties voor vrijwilligers** met overlappende taken: Eindhoven Doet, Supportpunt, Samen voor Eindhoven en wellicht nog een paraplu-stichting. Daarnaast wil de gemeente Eindhoven zelf ook een actieve rol gaan spelen. De vraag is of hier sprake is van bestuurlijke drukte en stapeling van organisaties en of het straks nog duidelijk is waar vrijwilligers moeten aankloppen?
- Meer **flexibele inzet van vrijwilligers** is wellicht een logisch antwoord op de behoefte van jongeren, maar vrijwilligersorganisatie hebben nu juist behoefte aan continuïteit en inzet op langere termijn. Wellicht kunt u overwegen om met name de bestuursfuncties bij vrijwilligersorganisatie (die niet aantrekkelijk wordt gevonden) te waarderen met een vrijwilligersvergoeding.
- **Regeldruk** verminderen voor vrijwilligersorganisaties is een goed voorstel omdat vrijwilligers daar het minst voor gemotiveerd zijn en daarvoor veelal ook geen mensen kunnen vinden die zulke werkzaamheden willen/kunnen uitvoeren.

Advies

Ons advies luidt als volgt:

- Wij stemmen op hoofdlijnen in met de geschetste problematiek en de acties die men wil gaan uitvoeren.
- Wij hebben in dit advies opmerkingen gemaakt over: begripsafbakening en prioriteit, de ondersteuningsstructuur, specifieke doelgroepen, betaalde arbeid, vrijwilligersvergoeding en regeldruk. Wij horen daarop graag uw reactie.
- Wij vernemen graag tussentijds de belangrijkste ontwikkelingen, zodat wij over twee jaar (bij de volgende meting) goed voorbereid zijn.

Wij zijn graag bereid om dit advies mondeling toe te lichten.

De Cliëntenraad Sociaal Domein

Leden van de cliëntenraad zijn: Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwarton, Thijs Arnts, Simon de Waal, Richard Witvoet, Sabine Gijzen, Loubna Bakra.

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech en ambtelijk secretaris is Hanneke Busscher-Slob

Cliëntenraad sociaal domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crzd@eindhoven.nl

Bijlage 15

Clëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Onderwerp : Advies over beleidsuitvoering “Samenwonen op proef”

Datum : 12 november 2024

Inleiding

Begin 2024 heeft het college ingestemd met de wens van de gemeenteraad om “Samenwonen op proef” mogelijk te maken en heeft daarbij toegezegd om te onderzoeken hoe een regeling kan worden vormgegeven. Het college wil de regeling op 1 januari 2025 laten ingaan. Zij heeft de CRSD verzocht om advies te geven over de concept beleidsregels zoals: voor wie is het bedoeld, wat zijn de voorwaarden en wat zijn redenen waarom men niet kan deelnemen.

Regeling

Het doel van “Samenwonen op proef” is om inwoners te laten onderzoeken of zij duurzaam willen gaan samen zonder dat dit direct gevolgen heeft voor de bijstandsuitkering. Er wordt daarom gekozen voor een zogeheten proefperiode. Dat stelt inwoners in de gelegenheid om hun eigen woonruimte aan te houden en de vast lasten hiervan te blijven betalen. Mocht het samenwonen niet succesvol zijn kunnen zij bij beëindiging van de samenwoning terug te keren naar de oude situatie. Indien het wel succesvol is, is er binnen de proefperiode tijd om met zich voor te bereiden op de nieuwe (financiële) situatie. Op deze manier wordt de stap naar samenwonen minder groot en minder risicovol voor de woon- en financiële situatie .

Advies

De gemeente heeft reeds ingestemd met het principe van samenleven op proef. Wij steunen dat van harte. Wij geven de volgende reactie op de conceptbeleidsregels:

- Na een eerste proefperiode moeten er ook nog volgende proefperiodes kunnen volgen.
- In Tilburg kiest men voor een proefperiode van een jaar en in Eindhoven voor een half jaar, waarom in Eindhoven ook niet gekozen voor een jaar? Wij kiezen ook voor een jaar.
- Wij verwachten dat er duidelijke afspraken zijn gemaakt met de woningbouwcorporaties.
- Wij verwachten ook dat er door de gemeente goed is nagegaan dat er geen nadelige consequenties zijn vanuit de belastingdienst (toeslagen e.d.), WMO, WLZ en het UWV (uitkeringen e.d.) en dat de gemeente garant staat als blijkt dat e.e.a. wel nadelig blijkt.

De Clëntenraad Sociaal Domein

Leden van de cliëntenraad zijn: Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartan, Thijs Arnts, Simon de Waal, Richard Witvoet, Sabine Gijzen, Loubna Bakra. Onafhankelijk

Voorzitter is Ab Czech en ambtelijk secretaris is Hanneke Busscher-Slob

Clëntenraad sociaal domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_crsd@eindhoven.nl

Bijlage 16

EINDHOVEN

Cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Onderwerp : Advies over vereenvoudiging sociaal domein in Eindhoven

Datum : 16 april 2024

Inleiding

De gemeente Eindhoven is voornemens om ter wille van meer efficiënt en effectief werken een vereenvoudiging van het sociaal domein te realiseren. Hierover is advies gevraagd aan de CRSD. De eerste stap om de dienstverlening te vereenvoudigen was het vaststellen van kaders die gelden voor het hele sociale domein. In juli 2023 heeft de gemeenteraad uitgangspunten (De Sociale 7) vastgesteld voor het werken in het sociaal domein in Eindhoven. Wij hebben daarover destijds een positief advies uitgebracht.

Vervolgens is het college aan de slag gegaan met de uitwerking. Hiertoe heeft zij Radar de opdracht gegeven een rapport uit te brengen met verbetervoorstellen en drie richtinggevende scenario's die een bijdrage leveren aan de vereenvoudiging van het sociale domein.

Tot slot heeft het college een raadsvoorstel opgesteld waarin zij haar keuzen motiveert en voorlegt aan de gemeenteraad. De CRSD is in dit hele proces goed meegenomen.

Maatschappelijke context

Op basis van evaluatie van de huidige situatie komt men tot aandachtspunten die om een oplossing vragen zoals: verbetering informatievoorziening, snellere routes, geen dubbele taken, betere gegevensoverdracht, duidelijkheid over casusregie, geen plannen naast elkaar en betere sturing op de hele keten.

Eindhoven zal aanstaande jaren sterk groeien in inwonersaantal en daarmee neemt ook de hoeveelheid zorgvragen toe. Dit vindt plaats in de context van een tekort aan zorgpersoneel en beperkte rijksbudgetten. Zo staan de gemeenten nog een omvangrijke uitgestelde korting op de jeugdhulp te wachten. Kortom, efficiënt en effectief werken is geen luxe maar noodzaak.

Er zijn landelijk inmiddels heel wat rapporten verschenen die gaan over wijkteams, samenwerking, casusregie, integraal werken enz. Radar geeft in haar rapport aan dat zij daar notie van hebben en daarmee met het opstellen van de Eindhovens rapport rekening hebben gehouden.

CRSD-verkiezingsmanifest

In maart 2022 bracht wij ons verkiezingsmanifest uit met aanbevelingen voor het nieuwe college. Wij brengen, in het kader van dit advies, graag in herinnering wat wij toen in het hoofdstuk over Integraal en wijkgericht werken opmerkten.

De kwetsbare Eindhovenaar staat centraal en maatwerk wordt zoveel mogelijk geboden. Voor de aanpak van kwetsbare Eindhovenaars met multi-problemen is het combineren van eenvoudige oplossingen niet voldoende; met een samenhangende aanpak is de ondersteuning effectiever. Hiertoe moet met anderen worden samengewerkt.

Wij juichen de initiatieven toe die de gemeente momenteel neemt met betrekking tot de ontwikkeling van wijkgerichte GGZ. Hierbij wordt de specialistische GGZ-kennis minder gezien vanuit medische optiek (ziek zijn en genezen) maar meer vanuit de herstelgedachte (leren omgaan met kwetsbaarheid) en wordt daarbij sterk gekoppeld aan het sociaal domein.

Onderwijs is naast de wijk ook een belangrijke vindplaats voor opgroei- en opvoedproblematiek. Wij vinden dat ouders en jeugdigen niet vanuit school naar huisarts en vervolgens naar een GGZ-wachttijd moeten worden doorverwezen maar dat deskundige hulp op school aanwezig moet zijn. Die hulp moet integraal gericht zijn op wat de jeugdige nodig heeft, wat ouders kunnen doen en wat de school kan doen.

Het servicebureau als tussenconstruct was wellicht nodig om de uitgaven van jeugdhulp in de hand te krijgen. Dat is gelukt, maar deze extra organisatieschijf biedt geen soelaas in de toekomst waarin we naar één regisseur (van Wijkendhoven) willen. Die organisatie moet verantwoordelijkheid gaan dragen voor het gehele toewijzingstraject.

De multi/mono-aanpak van de gemeente is ook een construct waarbij wij grote vraagtekens plaatsten: een budget overhandigen aan één specialist met de taak om andere specialisten in te huren en aan te sturen. De gemeente geeft hierbij de regie uit handen aan specialisten (en niet aan generalisten) die onder dwang van een beperkt budget het samen mogen uitzoeken. Ook dit product is ontwikkeld ten tijde van financiële tekorten maar is om dezelfde reden niet houdbaar. De best opgeleide generalist (vergelijkbaar met een specialistisch verpleegkundige in het ziekenhuis) moet in staat zijn bij multiproblematiek om met verschillende specialisten en anderen in het sociaal domein tot één plan te komen.

Generieke maatregelen

Er worden door het college generieke maatregelen voorgesteld die voorwaardelijk zijn om tot verbetering van het sociaal domein te komen, ongeacht de keuze voor een specifiek scenario. De volgende worden hierbij genoemd:

- De Sociale 7 van uitgangspunten naar dagelijkse praktijk brengen.
- Meer mogelijkheden voor digitale aanvragen realiseren.
- Implementeren van de Doorbraakmethode voor casussen waarin inwoners en professionals vastlopen.
- Eenduidige informatie aan inwoners over waar zij terecht kunnen.
- Een digitaal inwonersportaal (MijnEindhoven.nl) waar inwoners zelf zaken regelen en aanvragen wanneer het hen uitkomt.
- Eén dossier van de inwoner, waar indien nodig meerdere professionals samen aan werken én waarbij de inwoner bepaalt wie welke informatie mag inzien.
- Taakgericht inkopen van aanvullende ondersteuning jeugd en WMO.
- Versterken integrale sturing en informatie-uitwisseling tussen afdelingen en organisaties onderling.

Een aantal van de genoemde maatregelen is afgelopen jaren eerder onderdeel geweest van advies van de CRSD. Met name het inkopen van zorg is bij ons een veel besproken onderwerp. Wij hebben er altijd voor gepleit om:

- het aantal aanbieders zeer beperkt te houden;
- te subsidiëren in plaats van in te kopen;
- regiobinding te eisen;

- en aanbieders te beschouwen als partner bij complexe opgaven.

Deze beperkte groep aanbieders dient vervolgens niet als concurrent maar als partner samen te werken. Het inkoopmodel (met soms meer dan 150 aanbieders) is voor de gemeente geschikt om tot een keuze van een aanbieder van bijvoorbeeld kopieerapparaten te komen, maar niet om complexe zorg te regelen.

Ook verbetering van de informatie voor burgers is zeer van belang. Ook daar hebben wij afgelopen jaren meerdere malen aandacht voor gevraagd. Het ging hierbij vaak om de items als begrijpelijk taalgebruik en toegankelijkheid voor mensen met verstandelijke en visuele beperkingen. Inmiddels zijn er landelijke normen waaraan overheidsinformatie moet voldoen wil zij inclusie-proof zijn.

Wij ondersteunen de door de gemeente geformuleerde generieke maatregelen die voorwaardelijk zijn voor verbetering in het sociaal domein. Wij vullen deze lijst graag aan met maatregelen/aanbevelingen die wat ons betreft ook voorwaardelijk zijn voor welke scenario dan ook gekozen wordt:

- Laat de cliënt leidend zijn bij gesprekken met WIJeindhoven voor wat betreft de plaats waar deze gesprekken plaatsvindt en de personen die daarbij aanwezig mogen zijn.
- Maak aan cliënten duidelijk dat ze kunnen wisselen van generalist als de client niet tevreden is of het minder klikt. Deze wisseling hoeft niet beargumenteerd te worden.
- Maak aan cliënten duidelijk dat ze altijd over een OCO kunnen beschikken
- en dat ze een second opinion kunnen vragen.
- Maak gebruik van de werkwijze die is opgedaan de afgelopen jaren m.b.t. de omgekeerde toets.
- Zorg bij alle vormen van communicatie dat ook mensen die laaggeletterd zijn, kunnen begrijpen waar het over gaat.
- Versterk de voorkant van het proces door onder meer de kortdurende inzet/consultatie van specialisten in een vroegtijdig stadium, die ook direct/fysiek contact hebben met de client.
- Zorg dat met de belangrijkste instellingen in de sociale sector op bestuursniveau afspraken (samenwerkingsconvenant) worden gemaakt over de werkwijze (o.a. regie, mandaat, snelheid van handelen, escalatie, delen van informatie, enz.) zodat niet bij iedere casus opnieuw het wiel moet worden uitgevonden.
- In multidisciplinaire teams samenwerken is alleen zinvol als mensen mandaat hebben, anders komt er weinig uit.
- Zorg er voor dat WIJeindhoven met de nieuwe werkwijze binnen de kortste tijd aan een kwaliteitscertificaat voldoet bijvoorbeeld van ISO, HKZ en/of KSSW.
- Introduceer bij WIJeindhoven de beroepscode, het competentieprofiel en het kwaliteitslabel voor sociaal werkers (www.sociaalwerknederland.nl)
- Permanente bijscholing, opleiding en supervisie moeten onlosmakelijk aan de werksoort verbonden zijn.
- Maak bij voorkeur gebruik van de kennis die er is over effectieve sociale interventies (zie onder meer Movisie en NJI) en beargumenteer als dat niet plaatsvindt (principe “pas toe of verklaar”).
- Wees duidelijk over privacyaspecten.
- Laat een keer in de vier jaar door een onafhankelijke en deskundige visitatiecommissie een rapport uitbrengen over de staat van WIJeindhoven.

Overwegingen vooraf

Uit het rapport “Overall rapportage sociaal domein” van het SCP merken wij op dat de noodzaak tot integrale teams voor Jeugdwet, WMO en Participatiewet gering is omdat de feitelijke overlap minimaal is. Minder dan 10% van de gebruikers heeft te maken met meer dan één decentralisatiewet. De overlap echter met andere terreinen is vele malen groter: politie, (speciaal) onderwijs, ggz, woningbouwcorporaties, reclassering, sociale verzekeringsbank enz.

Daarnaast zijn de drie genoemde wetten veelal ook leeftijdsgebonden: Jeugdwet voor kinderen 0 - 18 jaar (en hun ouders), Participatiewet voor mensen die niet of nog niet kunnen werken 18 – 67 jaar en de WMO waar het merendeel ouderen gebruiker is en mensen met een handicap.

Reeds bij de start van WIJindhoven was de CRSD kritisch naar de (in de ogen van de CRSD al te simplistische) uitgangspunten die gehanteerd werden voor WIJindhoven:

- Iedereen kon generalist zijn, daar was geen echte deskundigheid voor nodig.
- Iedereen bij WIJindhoven doet alle voorkomende werkzaamheden.
- Ook het verstrekken van uitkeringen zou naar de wijk moeten alsmede het handhaven/sanctioneren.

Nadien kwam men hier (ook noodgedwongen) op terug, want voor casussen waar jeugdhulp aan de orde is, stelt het rijk eisen aan de generalist, onder meer een SKJ-registratie. Ook het vaststellen van bijstandsuitkeringen is niet te mandateren aan een instelling. Men ging over op de professional met het T-profiel, hetgeen betekende breed georiënteerd maar wel met enige specialisatie.

Nadien werden bij de gemeente grote financiële tekorten geconstateerd hetgeen leidde tot drastisch ingrijpen in het werkmodel. De gemeente introduceerde het gemeentelijk Servicebureau dat de feitelijke beslissing ging nemen (zonder de client gezien te hebben) over de inzet van specialistische hulp. Voor jeugdvoorzieningen leek dit wel erg op het voormalige Bureau Jeugdzorg waar destijds zoveel kritiek op was. Inmiddels zijn de financiën op orde en is het tijd om voor de toekomst een helder werkmodel te schetsen.

In de keuze voor een nieuw werkmodel worden begrippen gehanteerd zoals enkelvoudige problematiek, meervoudige problematiek en complexe problematiek. Daarnaast wordt natuurlijk ook het begrip integraal werken gehanteerd. Waarbij integraal binnen het gemeentelijk domein nog iets anders is dan integraal binnen het brede sociale domein, want dan hebben we te maken met:

- Geestelijke gezondheidszorg (bij nagenoeg alle complexe problematiek speelt ggz een rol) voor volwassenen waar de gemeente niet over gaat
- Uitkeringen zoals WW en WIA (daar zijn veel meer mensen van afhankelijk dan van bijstand) waar de gemeente niet over gaat
- Kinderrechters, jeugdreclassering en jeugdbescherming hebben eigenstandige bevoegdheden waar gemeenten aan onderhevig zijn
- Huisartsen, jeugd- en kinderartsen en medisch specialisten bepalen zelf de noodzakelijke inzet jeugdhulp
- Veel van hiervoor vermelde beroepsgroepen hebben zwijgplicht hetgeen samenwerking bemoeilijkt

Kortom, er zijn meer regisseurs die bepalend zijn voor trajecten waar WIJindhoven bij betrokken is. Nu de gemeente voornemens is om de bevoegdheid om specialistische hulp in te zetten weer bij

WIJeindhoven wil leggen en tevens uitgangspunt handhaaft dat WIJeindhoven ook zoveel mogelijk zelf hulp biedt in de wijk, zijn de randvoorwaarden voor deze werkwijze zeer van belang.

Om zelf de nodige hulp in te verlenen en om ook te bepalen welke specialistische hulp nodig is, moet je nu eenmaal deskundig zijn. Er zijn zoveel regelingen, voorzieningen en instellingen in het sociaal domein dat die over de volle breedte door een generalist niet bij te behappen zijn. Neem als voorbeeld de landelijke Hervormingsagenda Jeugd waarmee duidelijk wordt dat de gemeente met tal van actoren te maken heeft die een specifieke rol hebben die zich niet laten dwingen door een generalist van WIJeindhoven.

Samenwerken en toch coördineren en regievoeren gaat dan alleen als specialistische partners die positie en dat gezag aan je gunnen. Als ze overtuigd zijn van iemands deskundigheid zullen ze van de meerwaarde ervan inzien. Dat speelt onder meer in het onderwijs, de jeugd-ggz, de jeugdreclassering en de jeugdbescherming. Ook het aanbod van jeugdvoorzieningen loopt uiteen van voorzieningen op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Sommige hulp is vrijwillig, sommige hulp acuut, sommige hulp vindt plaats in een gedwongen kader en sommige hulp moet afgestemd worden in een regionaal expertisecentrum.

Ook voor de andere genoemde decentralisatiewetten geldt dat de complexe regelgeving en de vele aanpalende voorzieningen het niet mogelijk maken om daar als generalist allemaal weet van te hebben. Als de bandbreedte van de taak te groot is, wordt verlies geleden op het vermogen om zelf de nodige hulp te geven, om een goede diagnose te maken en om vervolgens doelgericht de juiste specialisten in te schakelen, daarmee samen te werken en deze hulp later ook af te schalen.

Scenariokeuze

Er worden in het rapport drie scenario's geschetst die betrekking hebben op de organisatie van WIJeindhoven. Het betreft steeds de positionering van deskundigheid rond de thema's:

- Werk en geld
- Zelfstandig leven en wonen
- Opvoeden en opgroeien

Natuurlijk zijn hierin de drie wetten (Participatiewet, WMO en Jeugdwet) herkenbaar, maar het is terecht dat het samenhangende leefgebied wordt genoemd, omdat we niet terug willen naar strakke verkokering op lokaal niveau. Het generalistisch of specialistisch werken is wat dat betreft goed te vergelijken met de huisarts als goed opgeleide generalist en de ziekenhuisspecialist.

Ook wordt aangegeven dat inkoop van voorzieningen centraal door de gemeente gedaan wordt en deels ook regionaal en landelijk. Deze taak gaat niet over naar de wijkteams. Dit geldt ook voor backofficetaken zoals beschikkingen afgeven, handhaving, bezwaar en beroep. Er worden drie scenario's onderscheiden:

- In scenario 1 wordt uitgegaan van drie teams: een wijkteam zelfstandig leven & wonen, een wijkteam opvoeden & opgroeien en een team werk & geld dat binnen de gemeente wordt gepositioneerd. De bedoeling hierbij is dat mensen zo snel mogelijk in het juiste team terecht komen.
- In scenario 2 wordt uitgegaan van één integraal team. Een medewerker van "Team Toegang" voert een eerste triage uit en bepaalt daarna waar de client naar toe gaat of "Team eenvoudig" of "Team meervoudig complex".

- In scenario 3 wordt uitgegaan van één wijkteam voor alles (in feite voor zelfstandig leven & wonen & opvoeden & opgroeien & werk & geld). Hierbij wordt opgemerkt dat een groot aantal taken die nu bij de gemeente belegd zijn wat werk & geld betreft daar ook zal blijven omdat zulks wettelijk niet anders kan. Overigens is ook de vraag of medewerkers met handhavingstaken en sanctionering wel veilig in een wijk kunnen werken.

Wij hebben de scenario's uitvoerig besproken:

- Scenario 2 zal WIJ Eindhoven terugzetten naar een slechter werkmodel dat op geen enkele wijze een overtuigende verbetering zal zijn.
- Scenario 3 betreft een voortzetting van de huidige praktijk en lost dus de genoemde knelpunten niet op.
- Scenario 1 is een verbetering van de huidige werkstructuur en komt het dichtst in de buurt van de gunstige randvoorwaarden die bijdragen aan een kwalitatieve versterking van het wijkgericht werken.

Ook het college kiest voor scenario 1 en dat lijkt ons een goede keuze.

Wij zijn graag bereid om ons advies nader toe te lichten.

De cliëntenraad Sociaal Domein Eindhoven

Leden van de cliëntenraad zijn Hans Schalkwijk, Ad den Hartog, Erik de Ridder, Sito Panchoe, Diane van de Mortel, Martien Asveld, Sylvia Kwartén, Thijs Arnts, Simon de Waal, Jack Janssen, Jeanny Steens, Loubna Bakra, Sabine Gijzen en Richard Witvoet.

Onafhankelijk voorzitter is Ab Czech, 06 2000 4451

Cliëntenraad Sociaal Domein, Postbus 90.150, 5600 RB Eindhoven, secretariaat_cr@d eindhoven.nl